

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrains.rs

Seme
rađa
profit

hraná
produkt

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com

Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina IV • Broj 57 • 13. februar 2015. • cena 40 dinara

сремске
новине

POLJOPRIVREDA

PRKOS

Foto: M. Mileusnić

U Sremu svako prkos na svoj način. Zemlja onima koji je ne obrađuju, selo onima koji od njega beže, vinogradni onima što ne piju, ovčari onima kojima ovce malo jače mirisu, pušnici onima na dijeti, a vedar

duh i snaga mišica vremenu koje preti da i ovo malo istinskih paora otera sa našeg sela. Za nas koji znamo da Srem nisu varoš nego baš naša sela, izbora nema – samo prkos!

S. Lapčević
Strana 7.

U OVOM BROJU

PODSTICAJI VOJVODANSKIM POLJOPRIVREDNICIMA:

Pomoć protiv starih boljki

Strana 2.

UOČI 41. SABORA POLJOPRIVREDNIKA SREMA:

Ko su sremski poljoprivredni rekorderi

Strane 4 – 5.

STARA PAZOVА • PREDAVANJE ZA PAORE

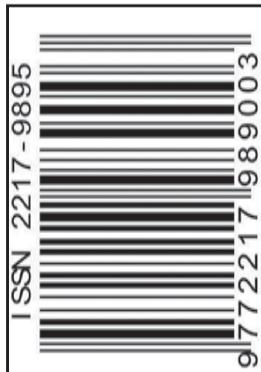
Poljoprivrednici žele da budu informisani

Predavanju prisustvovao je veliki broj poljoprivrednika staropazovačke opštine što potvrđuje da ratari prate sve inovacije i da nastoje da budu informisani o svim aktuelnim kretanjima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Strana 6.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

RAVNJE - SELO POVRTARA

Leskovačka
paprika
iz Ravnja

Strana 15.

produktna berza ad
novi sad

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail:nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 2. do 6.2. 2015.

Pad cene kukuruza

Rast cene pšenice

Dešavanja na svetskim berzama

SREMSKA MITROVICA • POLJOPRIVREDNICI O MERAMA RESORNOG POKRAJINSKOG SEKRETARIJATA I NOVOM SISTEMU PODRŠKE POLJOPRIVREDI

Nova podrška za stare boljke agrara

Mitrovački poljoprivrednici zainteresovani za uslove pod kojima će moći da konkurišu za sredstva za navodnjavanje, nabavku plastenika, protivgradnih mreža, za preradu, za oblast stočarstva i zakup zemlje staračkih domaćinstava

Poslednjih nekoliko godina **Tihomir Bojanic** iz Čalme je takmičar i rekorder u proizvodnji paradajza u Sremu. Poznat je i po proizvodnji soka od paradajza, ali i kao čovek koji u svojoj proizvodnji voli da primeњuje savremena dostignuća, pa i koristi svaku mogućnost koju sistem i praksa nude proizvodjačima da osavremene rad od koga žive i prehranjuju porodice. Tu povoljnu mogućnost osetio je, nakon predavanja u Sremskoj Mitrovici koje je organizovao Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu radi predstavljanja mera i novog sistema podrške poljoprivredi u skladu sa fondovima u AP Vojvodini. Bojanic je bio zadovoljan onim što je čuo posebno od pokrajinskog sekretara **Branislava Bogaroškog**, a posebno mogućnoću da na povoljan način obezbedi sistem za navodnjavanje.

- Slušajući pokrajinskog sekretara za poljoprivredu Branislava Bogaroškog o programu mera i sistemu podrške dobio sam očekivane odgovore o posticajima koje će koristiti. Već sada znam da će neke od njih pokušati da ostvarim i čekam konkurs da budem upoznat sa onim šta treba pripremiti, a znam da će na ovaj način pokušati da sebi obezbedim sistem za navodnjavanje. Ako se obistini ono što je navedeno kada završim investiciju ja bih bio u mogućnosti i da povratim deo uloženog novca, rekao je Bojanic, ne skrivajući zadovoljstvo to je

Pokrajinski sekretar Branislav Bogaroški na prezentaciji u Sremskoj Mitrovici

na predavanju u Sremskoj Mitrovici bilo mnogo zainteresovanih poljoprivrednika.

Nove mere Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu šumarstvo i vodoprivredu i novi sistem podrške poljoprredi u skladu sa fondovima AP Vojvodine u Sremskoj Mitrovici je predstavio potpredsednik Pokrajinske Vlade i pokrajinski sekretar Bogaroški sa saradnicima. Resorni sekretar za poljoprivredu je tom prilikom izrazio nadu da će ta zainteresovanost poljoprivrednika za korišćenje mera, nakon obilaska te-rene, biti veća.

Tihomir Bojanic

- Analizom smo utvrdili da postoje četiri - pet lokalnih samouprava koje u nekom ozbilnjijem procentu učestvuju na našim konkursima. Tu mislim i na same lokalne samouprave, ali i na registrovana poljoprivredna gazdinstva. To su, između ostalih, Novi Sad, Bačka Palanka, Odžaci, Ruma, Vrbas, u zavisnosti od konkursa do konkursa. Iz ovih lokalnih samouprava se najveći broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava javlja na naše konkurse. Veći broj lokalnih samouprava verovatno do sada nije imao punu informaciju šta može da im pruži resorni pokrajinski sekretarijat, ali i fondovi čiji je osnivač AP Vojvodina, izjavio je, uz ostalo, Branislav Bogaroški.

Sudeći po komentarama poljoprivrednih proizvođača naših sa-govornika, mere su dobre, ali će se sve znati konkretnije kada budu objavljene izjavami konkursi.

- Sve je to što smo čuli delimično, kada konkurs bude objavljen znaće se konkretnije šta nam nude, jer ovako mi izgleda da nije kristalisan. Ali, dobro je čuti šta Pokrajina nudi poljoprivredi u ovoj godini, smatra **Nenad Šaponja**, iz Erdevika koji je dođao u Sremsku Mitrovicu na predavanje.

Mnoge slušaoce ove prezentacije interesovala je tema stočarstva, posebno ona o stabilizaciji stanja u oblasti svinjarstva. Oni su čuli da je planiran konkurs za sredstva za opremanje farmi i za preradu, da će tu mogućnost učestvovanja imati registrovana gazdinstva, odnosno fizička lica. Zato je **Duška Jovančević** iz Laćarka interesovalo šta će biti sa cennom tovlijenika koja je niska i koja preti da zatvori tovilišta.

- Prvo su davali kredite da nas forsiraju da tovimo svinje, a sada im izgleda te svinje i uopšte stoka ne trebaju, jer to pokazuje otkupna cena. Pojavilo se da tržištu ne trebaju naše svinje već treba da se uvoze. Zašto nas guše i gase, a ovamo pričaju da hoće da nam pomognu - pita se Duško Jovančević.

Za **Dušana Krstić** iz Grgurevac-a, ovaj sistem nije novina jer je, seća se, isto bilo i prošle godine.

- Ipak, dobra je stvar što su obezbedili novac za mere i podrške i mislim da će to doneti dobre efekte onima koji budu koristili ove posticaje. Tu posebno mislim na one koji budu koristili podršku za obezbeđenje opreme jer su dobro podsticaji. Ja nisam do sada koristio takve mogućnosti, ali će možda ove godine to koristiti, rekao je Dušan Krstić.

Poljoprivredni koji su popunili veliku salu Skuoštine grada Sremske Mitrovice, čini se da su veoma zainteresovani za uslove pod kojima će moći da konkurišu za sredstva za navodnjavanje, nabavku plastenika, protivgradnih mreža, za preradu, za oblast stočarstva i zakup zemlje staračkih domaćinstava. Ali, koliko će predviđene mere Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu doprineti poboljšanju stanja u agraru, pokazaće vreme.

S.D. - M.M.

Veliko interesovanje poljoprivrednika za mere i podršku agraru

SREMSKA POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica

• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • **DIREKTOR:** Dragan Đorđević

• **GLAVNI I ODGOVORNİ UREĐNIK:** Živan Negovanović
• **DIREKTOR MARKETINGA:** Zlatko Zrilić **TEHNIČKI UREĐNIK:** Marko Zrilić • **REDAKCIJA:** Svetlana Đaković, Katica Kuzmanović, Marija Balabanović, Dušan Poznanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Miljan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • **MARKETING:** 063/8526-021
• **STAMPARIJA:** DOO MAGYAR SZO KFT OJ Stamparije "Forum" Novi Sad • **E-mail:** poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • **Registarski broj NV000659**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - . - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

BEOGRAD • MEĐUNARODNI SAJAM "ZELENA EKONOMIJA"

Zelena ekonomija - potencijal razvoja

Danas postajemo sve više svesni da postojeći model ekonomskog rasta nemovno vodi opadanju produktivnosti rada, uz nedovoljan broj novih radnih mesta. Ovakav model neodrživ je i iz ugla životne sredine i socijalnih troškova: rast siromaštva usled previsokih troškova za hranu i energete, koji posebno pogodaju najsiromašnije slojeve stanovništva - rekla je ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine prof. dr Snežana Bogosavljević Bošković u svom uvodnom obraćanju na prvom međunarodnom sajmu „Zelena ekonomija“.

Ministarka Bogosavljević Bošković je podsetila da je kroz Strategiju zelenog rasta, koji je usvojila Evropske organizacije za saradnju i razvoj upućen svojevrsni poziv vladama da harmoniziraju rast i održivost. Ova startegija, ima za cilj postizanje ekonomskog rasta i razvoja kroz finansiranje javnih dobara, unapređenje konkurentnosti, razvoj i transfer zelenih tehnologija, uz sprečavanje ekološke degradacije, gubitka biodiverziteta i neodrživog korišćenja prirodnih resursa.

Sa Sajma "Zelena ekonomija"

- Republika Srbija je na Konferenciji u Riu, predstavila sopstvenu Studiju o dostignućima i perspektivama na putu ka zelenoj ekonomiji i održivom razvoju. U Studiji su prikazani potencijali tri ključna sektora za tranziciju ka zelenoj ekonomiji u kontekstu održivog razvoja: obnovljivi izvori energije, energetska efikasnost i održiva organska poljoprivreda - rekla je Snežana Bogosavljević Bošković.

Ona je naglasila da zelena ekonomija u Srbiji ima potencijala i da su to pokazali upravo privrednici kroz primere svojih projektnih aktivnosti navedenih u posebnom poglavju Studije. Uštede nisu samo finansijske prirode, već što je još bitnije doprinose uspostavljanju sistema održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara, doprinose realizaciji koncepta održivog razvoja. Zelena ekonomija predstavlja svoje-

vrsno sredstvo koje objedinjuje sve takve strateške mogućnosti. „Zelena ekonomija“ podrazumeva dugočetno, svako ulaganje u sirovinsku i energetsku efikasnost, u smanjenje štetnih emisija, u zamenu fizičkih goriva energijom iz obnovljivih izvora, kao i smanjenje troškova proizvodnje, veću konkurentnost na sve zahtevnijem tržištu i održivi ekonomski rast.

- „Koncept zelene ekonomije posebno ističe razvoj reciklažne industrije u Republici Srbiji u kontekstu očuvanja resursa i otvaranja novih radnih mesta. Nova zakonska regulativa obezbeđila je preduslove da se otpad sagledava u potpunosti kao resurs, a ne isključivo kao ekološki problem. Činjenice ukazuju da čak 60 odsto otpada, koji se u prethodnom periodu odbacivao, može biti ponovo iskorišćen u procesu reciklaže. U sadašnjim uslovima, procenjuje se da se u Srbiji reciklira od 10% do 15% otpada -, kazala

je ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Na kraju ministarka Bogosavljević Bošković je zaključila da sadašnji sistem finansiranja zaštite životne sredine ne obezbeđuje u dovoljnoj meri efikasno funkcionisanje sistema zaštite životne sredine, naročito upravljanje posebnim tokovima otpada u skladu sa zahtevima EU, kao i da je neophodno izvršiti reviziju poglavla „Finansiranje zaštite životne sredine“ u Zakonu o zaštiti životne sredine u pravcu osnivanja Zelenog fonda zaštite životne sredine Republike Srbije, kao jednog od ključnih mehanizama finansiranja zaštite životne sredine u Republici Srbiji. Želim da istaknem da je Ministarstvo finansija pokazalo puno razumevanje te da na osnovu toga, svi zajedno možemo da očekujemo da će tokom ove godine doći i do reuspostavljanja ovog Fonda.

S. P.

MOSKVA • MEĐUNARODNI SAJAM HRANE I PIĆA

Veliko interesovanje za vojvođansku ponudu

Na zajedničkom štandu uz PKS, izlaže ukupno 10 vojvođanskih privrednika, od kojih su četiri nosioci znaka „Najbolje iz Vojvodine“

Sajam u Moskvi

Sajam „Prodekspo 2015“ koji se održava od 9. do 13. februara u Moskvi uz podršku Ministarstva poljoprivrede Ruske Federacije, pod patronatom Privredne komore i industrije Ruske Federacije, predstavlja najveću manifestaciju u Rusiji i Istočnoj Evropi koja se održava na godišnjem nivou. Privredna komora Srbije (PKS) je ove godine u saradnji sa Ministarstvom privrede i Agencijom za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA) organizovala nastup 39 kompanija iz Srbije iz poljoprivredno-prehrambenog sektora na sajmu „Prodekspo 2015“. Proizvodni program na ovogodišnjem moskovskom sajmu predstaviliće proizvođači i prerađivači voća i povrća, mleka, suhomesnatih, konditorskih, pekarskih proizvoda, začina i sadnica. Na zajedničkom štandu uz PKS, izlaže ukupno 10 vojvođanskih privrednika, od kojih su četiri nosioci znaka „Najbolje iz Vojvodine“, a koji su odabrani putem javnog poziva Pokrajinskog sekretarijata za privrednu, zapošljavanje i ravnopravnost polova.

Na sajmu u Moskvi, u okviru objedinjene ponude vojvođanske privrede, može se zapaziti značajna poslovna aktivnost, uz veliki broj sastanaka sa potencijalnim poslovnim partnerima. Poslovni ljudi iz Rusije i okruženja pokazali su veliko interesovanje za proizvode iz Vojvodine. Posebno su zapaženi

proizvodi kompanije „Mini pani“, tačnije njihova peciva, potom kačamak proizvođača „Sevo“ iz Žabljaka i vina Vinarije Kovačević iz Iriške. Predstavnici ove vinarije su održali pregovore sa kineskom kompanijom „Dalian Tianbao Green Foods“ Co.Ltd. iz okruga Jinzhou, Dalian, Kina, pri čemu je izražen obostrani interes za robnu razmenu, te se očekuje nastavak pregovora.

Potrebno je podsetiti da ove godine na sajmu u Moskvi proizvodni program predstavljaju sledeće kompanije iz Srbije: „Frulvela“ Lajkovac, „Mini pani“ Subotica, „Vino Kalem“ Velika Drenova, „Geneza“ Kanjiža, „Destilerija Čolić“ Kragujevac, „Nektar“ Bačka Palanka, „Aj-ti-en grup“ (ITN Group) Beograd, „Mondi Lameks“ Kraljevo, „Banini“ Kikinda, „Zlatiborac“ Beograd, „Pionir“ Subotica, „Aleva“ Novi Kneževac i „Master Frigo“ Beograd.

U okviru nacionalnog štanda Srbije, Pokrajinski sekretarijat za privrednu, zapošljavanje i ravnopravnost

polova predstavlja kompanije nosioci znaka „Najbolje iz Vojvodine“ - „Vitamin“ Horgoš, „Promont grup“ (Promont Group) Novi Sad, „DTD Ribarstvo“ Bački Jarak, „Apatinska pivara“ Apatin, „IM Topola“ Bačka Topola, „Repro trade“ Novi Sad, „Zdravo organik“ Selenča, „Žitko“ AD Bačka Topola, „Vinarija Kovačević“ Iriška, „Vinarija Vinum“ Novi Sad, „Karlsberg Srbija“ Čelarevo i „Dijamant“ Zrenjanin. Na ovom sajmu učestvuju i Institut za ratarstvo i povtarstvo Novi Sad, kao i kompanije zainteresovane za dobijanje znaka „Najbolje iz Vojvodine“ - „Džem end dželi“ (Jam and Jelly) Iriška, „Novosadski sajam“ Novi Sad, „Sava Kovačević“ Vrbaš, „Friga Žika Soko“ Ruma, „Sevo“ Žabalj i „Mara“ Sombor. Među izlagачima su i Opština Udrženje preduzetnik Sertićem zajednički sastanak u cilju podrške domaćim proizvođačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Na sastanku je dogovorenno da se preduzmu i u najkraćem vremenskom roku aktiviraju sve

Minstarka poljoprivrede i zaštite životne sredine Snežana Bogosavljević Bošković održala je sa ministrom trgovine, turizma i telekomunikacija Rasimom Ljajićem i ministrom privrede Željkom Sertićem zajednički sastanak u cilju podrške domaćim proizvođačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Na sastanku je dogovorenno da se preduzmu i u najkraćem vremenskom roku aktiviraju sve zaštitne mere koje su na raspolaganju.

- Takode je konstatovano i obećanje predstavnika klaničarske industrije da će od domaćih proizvođača otkupiti postojeće količine tovljenih svinja. Resorna ministarstva nastavljaju svakodnevno da prate stanje na tržištu kako bi se eventualne promene u adekvatnom roku i u skladu sa mogućnostima otklonile, navodi se u saopštenju sa sastanka.

S. P.

BEOGRAD • SASTANAK TRI MINISTRA

Podrška domaćoj proizvodnji

Konstatovano obećanje predstavnika klaničarske industrije da će od domaćih proizvođača otkupiti postojeće količine tovljenih svinja

Sastanak ministara u Ministarstvu poljoprivrede

U trci za prestižna priznanja 245 takmičara

Ovoga puta takmičenje je organizovano u proizvodnji pšenice, ozimog ječma, ovsu, merkantilnog kukurza, šećerne repe, tritikala, soje, suncokreta, duvana, paradajza, lubenica, bresaka, šljiva, svinja i u proizvodnji mleka

Tradicionalni, 41. po redu, Sabor takmičara zemljoradnika Srema, kojeg poslednje četiri godine organizuje Sremske privredne komore, biće održan 27. februara u velikoj sali Skupštine grada Sremske Mitrovica. Na skupu će biti 245 takmičara poljoprivrednika iz mnogih mesta u Sremu, koji su učestvovali u ovom takmičarskom ciklusu i mnogobrojni zvaničnici, donatori i gosti.

Minule proizvodne godine takmičenje je organizovano u proizvodnji pšenice, ozimog ječma, ovsu, mer-

kantilnog kukurza, šećerne repe, tritikala, soje, suncokreta, duvana, paradajza, lubenica, bresaka, šljiva, svinja i u proizvodnji mleka. Od **Vladimira Vlaovića**, generalnog sekretara Sremske privredne komore saznali smo da su na svečanost pozvani predstavnici Ministarstva poljoprivrede, Pokrajinskog skretarijata za poljoprivrednu Vojvodine, svih lokalnih samuprava, donatori.

Ostalo je zabeleženo da je prvo takmičenje, iz koga je kasnije izrastao sabor, održano 1967. godine u Donjim Petrovcima, kada

su tada animirni poljoprivrednici Srema nadmašili nadaleko čuvene takmičare u proizvodnji kukuruza iz Stanara. Bilo je to tih godina, ali i kasnije, takmičenje u okviru nekadašnjeg PIK-a "Sirmium", koje se širilo, obuhvatalo je sve veći broj takmičara i sve više kategorija. Organizovao ga je godinama Zadružni savez Srema, a kada je prestala ta praksa, organizacija je prihvaćena u Sremskoj privrednoj komori.

- Takmičenje je nekoliko godina bilo u prekidu, a mi nastojimo da tradiciju održimo i nadam se da će

se ona nastaviti. Što se tiče ostvarenih prinosova u ovom cilusu takmičenja, oni su vrhunski u Sremu, ali su, istina, zavisili od vremenskih uslova i primenjene agrotehnike. Srem je jedan od najboljih regiona za poljoprivredni proizvodnju, ima kvalitet zemljišta i povoljnu klimu. Po ostvarenim prinosima ova godina bila je dobra za jare kulture tako da su odlično radili kukuruz, repa, soja i druge jare kulture. Kod šećerne repe je problem bio odvoz, digestrija, nečistoća tako da prikazani prinosi u našim tabelama nisu baš

zavidni - smatra Vladimir Vlaović.

Veliki skup takmičara zemljoradnika Srema počeće 27. janaura u 10 sati, a nakon pozdravnih reči, obraćanja organizatora, predstavnika državnih i pokrajinskih organa, dođeliće se nagrade najuspešnijima. Organizator je za prvoplaširane i najveće robne proizvodjače obezbedio zlatnike i diplome, za drugoplaširane velike srebrenjake i diplome, za trećeplašrane male srebrenjake i diplome, a takmičare koji su van rang liste specijalne diplome.

S. D.

Sremski rekorderi u poljoprivrednoj proizvodnji

Odbor za takmičenje zemljoradnika Srema Sremske privredne komore, proglašio je najuspešnije takmičare u biljnoj i stočarskoj proizvodnji 2014. godine u okviru 41. Sabora rekordera Srema u poljoprivrednoj proizvodnji

Rekorderi (kg/ha) na površini do tri hektara su:

PŠENICA

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Nikola Manojlović	Dobrinci	10.836
2.	Marko Radulović	Ruma	10.670
3.	Rade Radulović	Ruma	10.280

KUKURUZ

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Ivan Fijala	N.Slankamen	14.596
2.	Ranko Malešević	Čalma	14.135
3.	Slobodan Vukelić	Voganj	13.910

ŠEĆERNA REPA

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Milenko Vučetić	Laćarak	70.137
2.	Darko Konjević	Laćarak	63.597
3.	Nikola Adnađević	Kraljevci	41.469

SUNCOKRET

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Aleksandar Ličanin	Belegiš	4.933
2.	Nikola Mišković	Voganj	4.570
3.	Marinko Dragojlović	Kraljevci	4.225

SOJA

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Jovan Vojnović	Buđanovci	5.430
2.	Dimitrije Savanović	Voganj	5.160
3.	Stole Delić	Voganj	5.145

Rekorderi (kg/ha) na površini preko tri hektara su:

PŠENICA

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Nikola Krička	Čalma	10.480
2.	Ilija Bogojević	Irig	9.200
3.	Slavko Maletić	Voganj	8.750

KUKURUZ

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Goran Ljubišić	Buđanovci	14.763
2.	Radiša Obradov	Buđanovci	14.486
3.	Ivan Vukadinović	Kuzmin	13.727

Rekorderi (kg/ha) na površini preko tri hektara:

ŠEĆERNA REPA

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Goran Jokić	Kraljevci	69.610
2.	Darko Danilović	Kuzmin	68.734
3.	Đorđe Mihajlović	Kraljevci	66.486

SUNCOKRET

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Radoslav Ješić	D.Petrovci	5.500
2.	Srđan Kovačević	Golubinci	4.750
3.	Duško Alčaković	Putinci	4.425

SOJA

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Miroslav Baburski	Buđanovci	5.625
2.	Radovan Vukašinović	Kraljevci	5.420
3.	Radoslav Tomić	Kraljevci	5.340

Rekorderi (kg/ha) u proizvodnji paradajza:

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Tihomir Bojanović	Čalma	72.480
2.	Đorđe Tomić	Dobrinci	66.310
3.	Predrag Danilović	Erdevik	66.100

Rekorderi (kg/ha) u proizvodnji lubenica:

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Gavra Mihajlović	Dobrinci	61.820
2.	Milun Vavan	D.Petrovci	56.896
3.	Radoslav Filipović	Kuzmin	50.877

Rekorderi (kg/ha) u proizvodnji bresaka:

Rang	Proizvođač	Mesto	Prinos kg/ha
1.	Đorđe Bojević	Irig	25.000
2.	Dejan Jojić	Irig	24.400
3.	Miroslav Jojić	Irig	24.286

Rekorderi u proizvodnji tovnih svinja u 2014. godini

Rang	Proizvođač	Mesto	Kilograma

<tbl_r cells="4" ix="2" maxcspan="1"

Rekorderi u proizvodnji mleka u 2014. godini

Rang	Proizvođač	Mesto	Litara
1.	Nikola Aleksić	Novi Slankamen	446.284
2.	Marko Milosavljević	Novi Karlovci	434.024
3.	Dragan Bijelić	Gibarac	222.384

Najveći robni proizvođači:

Kultura	Proizvođač	Mesto	Kilograma
Pšenica	Žikica Lazić	Golubinci	3.600.000
Kukuruz	Darko Daničić	Kuzmin	1.647.582
Šećerna repa	Darko Daničić	Kuzmin	5.017.582
Suncokret	Srđan Kovačević	Golubinci	123.500
Soja	Živan Daničić	Kuzmin	542.520

Rang liste najboljih

PROIZVODNJA JEĆMA						
R. br.	Ime i prezime	Mesto	Sorta	Površina ha	Prinos kg/ha	RANG
1	Duško Savanović	Voganj	Nonius	2,00	8.840	1
2	Milan Polić	Ruma	Amaros	1,00	8.580	2
3	Nikola Popov	Dobrinci	NS 525	1,00	8.480	3
4	Sanja Dragojlović	Golubinci	NS 525	0,58	7.850	4
5	Sava Lazarević	Putinci	NS 313	1,00	7.800	5
6	Milivoj Stajić	Golubinci	NS 565	3,16	7.050	6
7	Goran Jagletić	S.Mihaljevići	Nektaria	4,60	6.385	7
8	Vladimir Jeremić	Prhovo	Nektaria	10,00	6.352	8
9	Zoran Trebovac	Čalma	Paso	1,07	6.000	9
10	Goran Koldžić	Subotići	Nektaria	1,50	3.500	10

PROIZVODNJA OVSA						
R. br.	Ime i prezime	Mesto	Sorta	Površina ha	Prinos kg/ha	RANG
1	Stevan Vidović	Golubinci	Dunav	0,58	3.300	1
2	Biljana Popović	Golubinci	Dunav	0,58	3.150	2
3	Rada Pekić	Golubinci	Dunav	1,00	3.100	3

PROIZVODNJA TRITIKALA						
R. br.	Ime i prezime	Mesto	Sorta	Površina ha	Prinos kg/ha	RANG
1	Miroslav Andrić	Ruma	Odisej	0,58	8.533	1
2	Zoran Popov	Dobrinci	Odisej	1,50	8.053	2
3	Stevan Vukajlović	Dobrinci	Odisej	1,00	7.980	3

PROIZVODNJA SUNCOKRETA						
R. Br.	Ime i prezime	Mesto	Hibrid	Površina ha	Prinos kg/ha	RANG
				do 3 ha	preko 3 ha	
1	Aleksandar Ličanin	Belegiš	ES Petunia	2,00	4.933	1
2	Nikola Mišković	Voganj	NK Neoma	2,00	4.570	2
3	Marinko Dragojlović	Kraljevci	Fantazija	2,00	4.225	3
4	Mile Buđanović	Golubinci	Oskar	1,50	4.040	4
5	Olgica Kovačević	S. Mihaljevići	NK Armoni	1,74	3.725	5
6	Zoran Mirković	Prhovo	NK Kondi	2,40	3.570	6
7	Zoran Mihajlović	Dobrinci	Barolo	1,50	2.960	7
8	Svetozar Jović	Ruma	NK Neoma	2,00	2.640	8
9	Radoslav Ješić	D.Petrovci	NK Kondi	4,96	5.500	1
10	Srđan Kovačević	Golubinci	Oskar	26,00	4.750	2
11	Duško Alčaković	Putinci	NK Adado	12,00	4.425	3
12	Miroslav Beronj	Voganj	?	22,00	3.880	4
13	Filip Opačić	Popinci	Barolo	5,80	3.625	5

PROIZVODNJA DUVANA						
R. br.	Ime i prezime	Mesto	Sorta	Površina ha	Prinos kg/ha	RANG
1	Srđan Đokić	Maradić	NS Srem	3,32	3.488	1
2	Mile Gojić	Ljukovo	Virdžinija	20,00	2.600	2
3	Zoran Mrda	Ljukovo	Virdžinija	26,00	2.550	3
4	Nenad Basara	Jarkovci	Virdžinija	17,00	2.500	4
5	Daniilo Gojić	Ljukovo	Virdžinija	14,00	2.450	5
6	Siniša Kovačević	Golubinci	Virdžinija	17,00	2.350	6

STARA PAZOVA • PREDAVANJE ZA POLJOPRIVREDNIKE

Poljoprivrednici žele da budu informisani

Predavanju prisustvovao je veliki broj poljoprivrednika staropazovačke opštine što potvrđuje da ratari prate sve inovacije i da nastoje da budu informisani o svim aktuelnim kretanjima u poljoprivrednoj proizvodnji

Prošle nedelje u Staroj Pazovi stručnjaci Poljoprivredne stručne službe iz Sremske Mitrovice održali su predavanje za ovdašnje poljoprivrednike koje se odnosilo na prihranu strnih žita, proizvodnju kukuruza, suncokreta i šećerne repe, izbor hibrida, zaštitu suncokreta od bolesti i štetočina, primenu pesticida i uklanjanje ambalažnog otpada, izmenu i dopunu Zakona o podsticajima, predstojecim konkursima i vođenju knjige polja. Ovom predavanju prisustvovao je veliki broj poljoprivrednika staropazovačke opštine što potvrđuje da ratari prate sve inovacije i

Mirjana Toljagić Milovanović

da nastoje da budu informisani o svim aktuelnim kretanjima u poljoprivrednoj proizvodnji. Poljoprivrednike je trenutno najviše interesovala prihrana strnih žita, koju treba obaviti čim se vremenske prilike stabilizuju.

Savetodavac iz PSS **Zoran Martinović** preporučuje da poljoprivrednici obavezno urade uzorkovanje zemljišta kako bi pravilno odredili količinu prihrane.

– Prvo prihranjivanje primenjuje se do nekih 70 odsto od planirane količine dubriva, a onda za mesec dana možemo odraditi i drugo prihranjivanje, znači onih 30-tak odsto. Ukoliko se primenjuju male doze ispod 100 kg nije potrebno deliti – rekao je Martinović i dodao da je prihranu azotnim dubrivotom najbolje obaviti po suvom vremenu ili mrazu, ili, pak ako ima manji snežni pokrivač s čijim bi setopljenjem istopilo i dubrivo.

Dr **Vladimir Marić**, samostalni stručni saradnik za kukuruz u PSS u svom predavanju osvrnuo sa na prošlu godinu koja je bila povoljna za proizvodnju kukuruza kada su kod većine proizvođača ostvareni rekordni prinosi, uporedivši je sa prethodnim godinama koje su bile nepovoljne za kukuruz. Takođe, ratari su dobili savet za izbor hibrida i primenu agrotehničkih mera.

– Na našem tržištu nalazi se

Dr Vladimir Marić

veliki broj kako domaćih, tako i stranih hibrida, ali ja bih preporučio hibride različitih grupa zrenja u zavisnosti kako koji reaguje na sušne i vlažne godine. Kod nas ovde na terenu su najzastupljeniji hibridi 400, 500 i 600 grupa zrenja i smatram da proizvođači kukuruza u svojoj setvi treba da imaju hibride iz te tri grupe zrenja rekao je Marić.

Stručni saradnik za zaštitu bilja **Senka Mišković**, govorila je o bezbednom korišćenju sredstava za zaštitu bilja i upravljanju ambalažnim otpadom od ovih sredstava. Ona je nagovestila da će do kraja ovog meseca biti određeni,

Senka Mišković

Predavanje za poljoprivrednike u Staroj Pazovi

Poljoprivrednici na predavanju

i posredstvom medija i u mesnim zajednicama, istaknuti datum i satnica preuzimanja ovog otpada.

– To je zakonska obaveza svakog korisnika sredstava za zaštitu bilja, da ambalažu odloži i predalekla je Mišković.

Na izmene u Zakonu o podsticajima ukazao je **Željko Graovac**, samostalni stručni saradnik za oblast stočarstva u PSS. On je napomenuo da će ove godine Pokrajna davalci određena sredstva za podsticaje i uputio poljoprivrednike da prate konkurse i apliciraju za podsticajna sredstva, a što se tiče Republike, Graovac je kazao da ima nekih izmena u podsticajima za stočarstvo.

– Ove godine daju se subvencije u kozarstvu za tov jarad Minimalno na klanicu treba predati najmanje petoro jaradi, težine ispod 50 kg i s prijemnocom od klanice se može konkurisati za subvencije od po 1000 dinara po grlu. Zatim, uvršteno je subvencionisanje meleza kod goveda što do sada nije bilo – dodao je Graovac i naglasio da će subvencionisanje storčarske proizvodnje biti prioritetsko jer je ono palo na najniže grane.

Zaštitarka bilja **Mirjana Toljagić Milovanović** je o vođenju knji-

Željko Graovac

ge polja koja je voma značajna za individualne proizvođače jer sadrži podatke o svim poslovima koje su obavili tokom godine da bi na kraju proizvodne godine imali uvid u svoje rezultate koje mogu da upoređuju s drugim proizvođačima ili da kontaktiraju sa Ministarstvom poljoprivrede, kao i da imaju uvid u troškovnik proizvodnje i evidenciju upotrebljenih hemijskih preparata i mineralnih dubriva.

G. M.

IZ LOKALNIH SAMOUPRAVA

ŠID • NAREDNE SEDMICE U SALI KOC-A

Licitacija državnog poljoprivrednog zemljišta

Poljoprivrednicima će biti ponuđeno ukupno 1.178 hektara oranica, kojima su za licitaciju pridodate još tri parcele u katastarskoj opštini Adaševci

UTORAK, 17. februara u Šidu, u sali Kulturno obrazovnog centra sa početkom u 9 sati, počinje postupak javnog nadmetanja za uzimanje u zakup državnog poljoprivrednog. Tog dana poljoprivrednici će se nadmetati za zemljište u katastarskim opštinama Adaševci, Bačinci, Batrovci i Bingula. Licitacija će biti nastavljena i naredna dva dana, tako da će se u sredu, 18. februara po-

ljoprivrednici nadmetati za zemljište u katastarskoj opštini Jarena, a sutradan za oranice u katastarskim opštinama Vašica, Gibarac, Đipša, Ilinci, Kukujevci, Molovin, Morović, Privina Glava i Šid.

Poljoprivrednicima će biti ponuđeno ukupno 1.178 hektara oranica, kojima su za licitaciju pridotate još tri parcele u katastarskoj opštini Adaševci, ukupne površine 82,8 hektara. Reč je o zemljištu buduće

industrijske zone, koje do privodenja u namenu može da se izda u zakup za obradu. Sve površine se u zakup daju na period od godinu dana, a početna cena se kreće od najniže, koja iznosi 8.000 dinara po hektaru za jednu parcelu u Binguli, do najviše, takođe u Binguli, u iznosu od 46.000 dinara.

Rok za podnošenje prijava je 13. februar do 12 sati.

S. M.

Sa prošlogodišnje licitacije

Prkos se na suncu pravi i na snegu troši

U Sremu svako prkos na svoj način. Zemlja onima koji je ne obrađuju, selo onima koji od njega beže, vinogradi onima što ne piju, ovčari onima kojima ovce malo jače mirišu, pušnice onima na dijeti, a vedar duh i snaga mišica vremenu koje preti da i ovo malo istinskih paora otera sa našeg sela. Za nas koji znamo da Srem nisu varoši nego baš naša sela, izbora nema – samo prkos!

Zimi ravnica postane drugačija. Zapravo, nestane je. Kao deca kojima sneg ne da mira, neko je snegom učvršćuje za nebo. Sve je belo. I oranice koje čekaju proleće da se ponude paorskim rukama i znoju, i nebo, teško i sumorno što neumorno opominje da zima još nije rekla poslednju reč...

Zimi ravnica postane drugačija. Cvetne voćnjake i mirisne vinograde smenjuju goli pejzaži uspavanog i bezlistnog drvača. Što smerno čeka prve fruškogorske lahare da im ponudi svoje medne pupoljke. Umesto šarenih plodova što teškim mirisom i opojnom slasti privlači vredne pčele i sitne oku jedva vidljive mušice, na golim granama kao grozdovi stoje načićane pahulje. Sabrane u tanke i debele slojeve vlažne i ledeno hladne beline. Zima još nije rekla poslednju reč...

Zimi, jedino su oni što sa prvim snegom privezaše svoje lađe pod čardake isti. Zatvoreni u svoje domove, skromno smeštene između talasa i spokoja plodonosnog pannonskog mora, veseli Sremci čekaju nove dane. U tom čekanju koje su zasluzili koliko i oni mravi što radiše dok je cvrčak bespovorno udara po svojoj „trumbeti“, troši se što je tokom godine pravljeno. Na poljima samo su oni koje su na kvašenje i udisanje hladnog vazduha naterali nužni poslovi. Pre svih to su pastir-ovčari. Prateći u stopu svoje „bele“ i „šarene“, dobro utopljene u bogato runo, uvek u pratnji kug ugarak crnih pulina oni su jedini posetoci opustelih polja. Od Mandelosa, preko Šašinaca i Pavlovaca, pa sve do Krušedola kuda su nas bele sremačke staze protekle nedelje vodile. Da prkose snegu, baš kao i viinski veseljaci što čašicom i dobrom pesmom uzvraćaju inaćenju zime koja „nikako da ode“.

Prkosu, ime ti je Mičko!

Među onima koji svojim radom prkose zimi i snegu je i dobro poznati pastir, Mandeljanin **Duško Mihajlović Duta** koga ni fruškogorski snegovi nisu odvajjili od šetnje sa ovcama kojih ovaj vredni Sremac trenutno ima 65. Kako ka-

Čobani zimi prkose radom

že, nije siguran da li je to prkos ili ljubav, ali ono u šta je siguran to je da bez štapa, pasa i ovaca može da izdrži najdalje do podne. Posle toga, šetnja i ispaša su neizbežni.

- Možda je to neki nesvesni prkos koji je svojstven ljudima na ovom području. Tek, ako izdržim do podne dobro je. Posle toga živci već polako počinju da rade svoje, hvatam se štapa, puštam svoje ovce i polako u planinu, priča Duta.

Kada nema jakih padavina, zimska šetnja i ispaša traju najduže tri sata. Moglo bi, objašnjava Duško, ovce i duže, ali za čobana koji ima posla i oko koza i jarića, ta satnica je i više nego dovoljna.

- Pored ovaca imam još i 18 jaganjaca, 17 koza, jednog jarca i čak 16 jarića, tako da možete misliti koliko je to posla. Ovce runo čuva, pa zimi samo njih izvodim, dok koze, jaganjci i jarići u toploj čekaju lepše vreme, objašnjava Duta i sa

ponosom pokazuje svog ovogodišnjeg prvanca, jagnje Mička. - Ako je išta prkos, evo ovaj moj Mičko je

Veseli Sremci prkose vinom

sinonim za to. Zima mu ne smeta da polako odrasta i do proleća biće pravi predstavnik svoje vrste. No, šalu na stranu, zima je vreme kada nema toliko radova u polju i sve moje aktivnosti usmerene su ka ovcama i kozama. Taj posao me opušta, volim da sam u prirodi, pa verujem da je upravo ta moja ljubav najbolji vid prkosa zimi i snegu. Na kraju krajeva, svako od nas prkositi na svoj način i oružjem koje mu je na raspolaganju, zaključuje naš razgovor kroz smešak Duško Milošević iz Mandelosa.

Svako prkositi na svoj način

Protekle nedelje, čini se barem tako, najveseliji u ravnici smeštenoj između Dunava i Save sabrali su se u iriškoj Rivici na četrnaestim Danima vina. Zaokupljeni vinima, domaćim proizvodima koji ih jedini još uvek sećaju na „Titov praznik“ i zvukom tambure, nisu mnogo marili za čobane i njihove ovce. Kažu, ko mora taj neka i radi, a za njih zima je vreme u kojem je svaki pravi Sremac zadužen za ono u čemu je najbolji – za prkos. U tome su,

Mičko, Duškovo prvo ovogodišnje jare

shvatili smo to, oni što se vinom i tamburom greju ipak isti sa onima što u snegu i na vetr paze na svoje ovce. Prkos, rekao nam je između veselih rivičkih zdravica **Zivan Kasapski** ostaje najjače oružje Sremaca.

- Da nije bilo prkosa, kako bi mi ovu lepu našu sremsku zemlju otrgli i pretvorili u ovaj naš veliki kovčeg pun šarenih darova? Da nije prkos, više kroz muziku Kasapski, ko bi još ostao na ovom prostranoj ravnici i njenim bregovitim obala-ma? Ko bi se mučio, orao sejao? U Sremu radom se prkositi lenčarenju, a odmorom radu. Tako je bilo i tako će i ostati.

Godini koja je ostala za nama, kaže nam ovaj proizvođač vina, nedostajalo je samo sunca. Svega je bilo, samo sunca nije, a ono je vino-voj lozi koja daje najbolji i najkvalitetniji sremački prkos najpotrebnije. Priroda se inati, a Sremac stameno prkositi. Ako ne novim, a ono starim vinosom i prkosom.

- Pivo je proizvod koji se pravi u mraku i tamni, a vino na suncu i svetlu dana. Svaki čovek koji želi da unese u sebe malo svetla i dana, treba da piće isključivo vino. Samo, to garantujem u dušu se uno-si i ono najbolje što sremački prkos može da ponudi. I tu nema šta da se misli. Novo vino novi prkos, staro vino stari prkos. A što stariji to jači i bolji, smatra Kasapski i nastavlja: - Sneg nam se inati, kažu ljudi minus je i klizavo je, pa ne treba nigde ići... Na to mi prkosni Sremci velimo svima da slobodno popiju čašu domaćeg prkosnog vina i onda nema opasnosti od prkolizavanja. A ako im to nije dosta, neka malo prošetaju po avljii i prinesu čaši koji domaći nadev, jer ove godine, svinje su se potrudile, pa su za razliku od ljudi koji nisu mogli da im namaknu cenu, namakle dobru kilazu i odličan kvalitet. Eto čak i one prkose onima koji ne umeju da im odrede cenu, jer u Sremu svako prkositi na svoj način. Zemlja onima koji je ne obrađuju, selo onima koji od njega beže, vinogradi onima što ne piju, ovčari onima kojima ovce malo jače mirišu, pušnice onima na dijeti, a vedar duh i snaga mišica vremenu koje preti da i ovo malo istinskih paora otera sa našeg sela. Za nas koji znamo da Srem nisu varoši nego baš naša sela, izbora nema – samo prkos!

**S. Lapčević
M. Mileusnić**

Opusteli vinograd

VODIČ ZA ORGANSKU PROIZVODNJU SOJE (2)

Pravilan izbor sorte

Autor: Dr Jegor Miladinović, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
 Uz podršku: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
 Program for Private Sector Development in Serbia – ACCESS

Jedan od najvažnijih faktora za uspešnu proizvodnju soje je pravilan izbor sorte za konkretnе agroekološke uslove. Zahvaljujući velikoj raznovrsnosti, kako u pogledu dužine vegetacije, tako i u pogledu odnosa prema uslovima gajenja, reakciji prema dominantnim oboljenjima i drugim svojstvima, među NS sortama soje moguće je odabrati odgovarajuću sortu za sve rejone gajenja ove industrijske biljke. Institut za ratarstvo i povrtarstvo u Novom Sadu raspolaže sortama iz šest grupa zrenja, od veoma ranih (grupa zrenja 000 i 00), ranih (0), srednjestasnih (I), do kasnostasnih (II i III), sa dužinom vegetacije od 105 do 160 dana. U agroekološkim uslovima naše zemlje, pri redovnoj setvi najpogodnije su sorte iz 0, I i II grupe zrenja. U glavnim regionima gajenja (Vojvodina, Mačva) optimalna je prva grupa zrenja, pa su sorte iz ove grupe najzastupljenije u proizvodnji i seju se na 50 – 60 % ukupnih površina. Kasnostasne sorte (grupe zrenja II) zastupljene su na oko 25 %, dok se ranostaste sorte (grupe zrenja 0) seju na 15 – 20 % površina. Sorte pune vegetacije (I i II grupa zrenja) odlikuju se visokim potencijalom za rodnost, koji naročito dolazi do izražaja na plodnom zemljištu, u humidnijim regionima i pri gajenju soje uz primenu navodnjavanja. Navedeni faktori pogoduju i ranostastim sortama, ali ipak u povoljnijim uslovima one ne mogu ostvariti prinos kao srednjestasne i kasnostasne sorte. Međutim, genotipovi kraće vegetacije su stabilniji i lakše podnose nepovoljne uslove gajenja, o čemu se vodi računa pri rejonizaciji novopriznatih sorti. U našoj zemlji mogu se gajiti i vrlo rane sorte (grupe zrenja 000, 0) i to prvenstveno za gajenje soje kao drugog i postrognog useva (posle graška, ječma, pa čak i posle ranijih sorti pšenice). Kratak vegetacioni period ovih sorti omogućava njihovu upotrebu i za kasniju redovnu setvu, a vrlo rane sorte uspešno se mogu gajiti i u brdskim predelima naše zemlje. Srednjestasne sorte (grupa zrenja I) su najzastupljenije u Srbiji. U proizvodnju su uključene

Balkan – karakteriše se bujnim habitusom, izrazito krupnim semenom i zadovoljavajućim nivoom tolerantnosti prema nepovoljnim, sušnim uslovima. U proizvodnji se nalazi bez malo dve decenije i široko je zastupljena u svim regionima gajenja.

Sava – u poslednjih nekoliko godina se zahvaljujući brojnim poželjnim osobinama nametnula kao standard za ovu grupu zrenja. Od posebnog je značaja što ostvaruje visoke i stabilne prinose pri različitim uslovima gajenja. Zahvaljujući dobro izbalansiranom sadržaju ulja i proteina u zrnu, odlična je sirovina za preradivačku industriju.

Victoria – se karakteriše nešto dužim periodom vegetacije u odnosu na standardne sorte iz I grupe zrenja, izuzetno visokim genetskim potencijalom za prinos, kao i dobrom otpornošću na stres usled suše i visokih temperatura.

Novašanka je sorta koja se odlikuje povećanim sadržajem proteina u odnosu na standardne sorte. Poseduje visok nivo otpornosti na poleganje, što je čini veoma pogodnom za gajenje u uslovima navodnjavanja.

Diva – ima visok potencijal rodnosti koji realizuje pri povoljnim uslovima gajenja. Odlikuje se povišenim sadržajem ulja u zrnu u odnosu na standardne sorte.

NS Maximus – najnovija sorta u novosadskom sortimentu, karakteriše je bio cvet i krupno zrno – u povoljnim uslovima masa 1000 zrna dostiže i do 200g. I u nepovoljnijim uslovima gajenja daje visok i stabilan prinos. U mreži makroogleda u 2011. godini ostvarila je najveći prinos u proseku za sve lokalitete, pa se u narednim godinama može očekivati značajnije širenje ove sorte u proizvodnji.

Dr Jegor Miladinović

Kasnostasne sorte (grupa zrenja II) odlikuju se izuzetno visokim genetskim potencijalom rodnosti koji do punog izražaja dolazi u povoljnijim agroekološkim uslovima. U proizvodnji se nalaze 4 sorte iz ove grupe:

Vojvodanka – standardna sorta za ovu grupu zrenja. Odlikuje se izuzetnom stabilnošću prinosa i iako se u proizvodnji nalazi gotovo dve decenije i dalje je najzastupljenija sorta II grupe zrenja.

Venera – sorta koja je u proizvodnji postigla rekordne prinose, više od 5,5 t/ha u uslovima suvog ratarenja. Pored izuzetno visokog genetskog potencijala rodnosti, odlikuje se i povišenim sadržajem ulja u zrnu.

Rubin – ima nešto viši sadržaj proteina u zrnu u odnosu na druge sorte iz ove grupe zrenja. Ispoljava nešto višu toleranciju prema suši.

Trijumf – je sorta nedavno uvedena u proizvodnju, koja se, kao i Venera odlikuje izuzetno visokim genetskim potencijalom rodnosti i povišenim sadržajem ulja u zrnu.

Ranostasni genotipovi nulte grupe zrenja pogodni su za aridnije regije, brdska područja i kasnije rokove setve. Blagovremeno dozrevaju i pri setvi soje kao drugog useva, pod uslovom da se setva obavi početkom treće dekade junja (posle žetve graška). Kraći vegetacioni period omogućava ovim sortama da delimično izbegnu nepovoljne uslove i formiraju zadovoljavajući prinos i pri redovnoj setvi u aprili mesecu.

U sortimentu su trenutno zastupljene tri sorte grupe zrenja 0.

Valjevka – ima izuzetno visok potencijal rodnosti za grupu zrenja 0, ali se sa usphemom gaji u svim regionima gajenja u našoj zemlji.

Galina – je sorta koja ima izuzetnu adaptibilnost na različite uslove gajenja, i registrovana je u više evropskih zemalja. Momentalno je ovo jedina sorta koja se semenari u sistemu organske proizvodnje, što znači da se sertifikovanog organski proizvedeno seme ove sorte može naći na tržištu.

NS Zenit – je najnovija sorta u ovoj grupi zrenja, a u sortimentu se našla zahvaljujući visokim i stabilnim prinosima tokom ispitivanja.

Vrlo rane sorte grupe zrenja 00 i 000 prvenstveno su namenjene za setvu soje kao drugog useva, posle graška, i ječma, ali i posle žetve ranijih sorti pšenice. Prema dužini vegetacije sorte **NS Virtus** i **Tajfun** su na prelazu između grupe zrenja 00 i 0. Pri povoljnim uslovima prinos im se kreće i do 4.5 t/ha, pa su pogodne za brdska područja, okasnelu redovnu setvu i za setvu soje kao drugog useva. Pored standardne sorte **Fortuna**, koja ima povišen sadržaj proteina u zrnu te predstavlja interesantnu sortu sa aspekta preradivačke industrije, u sortimentu se nalazi i novija sorta **Merkur** koja se odlikuje veoma visokim potencijalom za prinos. Među NS sortama najkraću vegetaciju imaju **Gracia** i **Favorit**. Uspešno se mogu ga-

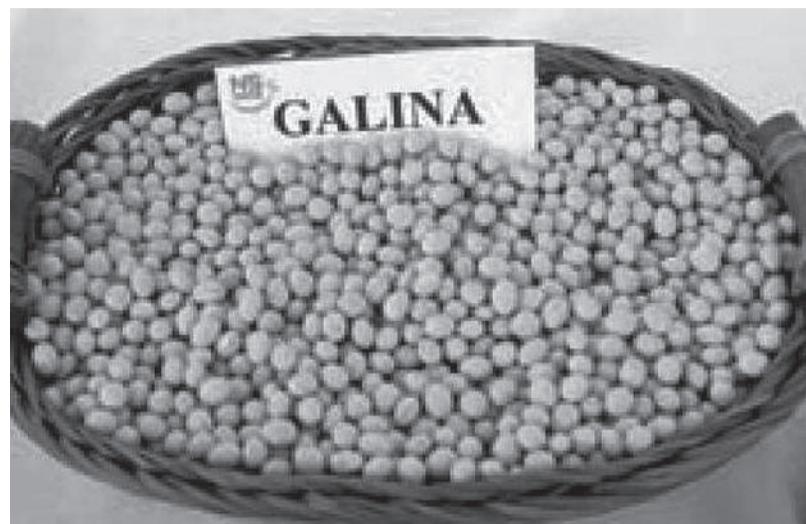
jiti kao drugi usev posle žetve pšenice, a poslednji rok setve je do kraja prve dekade jula.

Agrotehničke mere

Pod plodoredom se podrazumeva uređen i smišljen plan pravilnog, racionalnog i maksimalnog iskorišćavanja vegetacione sredine, pre svega klime i zemljišta. Osnovni zadatci je održavanje ili povećanje plodnosti zemljišta i prinosa svih useva u plodoredu. Plodored predstavlja planski unapred utvrđen redosled smanjivanja useva u vremenu i prostoru, koji se nakon određenog vremena vraćaju na isto polje. Plodoredom se smanjuje akumulacija specifičnih prouzrokovaca bolesti i štetotičina, kao i brojnost i prilagodljivost korova jednom usevu. Gajenjem leguminosa prekida se biološki ciklus razvoja bolesti kod naša dva najzastupljenija žita, kukuruza i pšenice. U tom smislu može se reći da plodored predstavlja preventivnu i integralnu mjeru u zaštiti svih useva u plodosmeni. Soja kao leguminoza, kvalitetnim žetvenim ostacima sa uskim C:N odnosom, utiče na povećanje količine organske materije u zemljištu, bogate azotom u organskom obliku koji nije podložan ispiranju, a kao rana okopavina odlično se uklapa u plodored sa ostalim ratarskim usevima.

Takođe, smanjenje useva sa različitom dubinom ukorenjavanja omogućava se biološki ascendentni tok hraniva i bolje i efikasnije korišćenje ukupnih hranjiva i vode iz zemljišta. Uticajem na fizička svojstva zemljišta omogućava se i dublje prodiranje korena. Sve to bez dodatnih troškova utiče na povećanje prinosa ne samo soje nego i svih useva u plodosmeni. Soja se vrlo dobro može uklopiti u plodored, pošto je odličan predusev za većinu ratarskih biljaka koje se kod nas gaje, a sama nema velike zahteve u pogledu preduseva. U našoj praksi najčešći predusevi za soju su pšenica, kukuruz i šećerna repa, biljne vrste koje su i najviše zastupljene u proizvodnji. Zbog zastupljenosti strnina u setvenoj strukturi, one su često predusev soji u našim uslovima. Pšenica i druga strna žita rano napušta zemljište, tako da se u periodu do setve na rednog jarog useva, koji traje od 8-10 meseci, zemljište odmara i na prirodan način obnavlja svoja osobine. Pšenica i ozimi ječam su takođe sive češći predusevi za postrnu setvu sorte soje kratke vegetacije. Kukuruz je povoljan predusev za soju ukoliko se kukuruzovina dobro usitni i zaore. U konvencionalnoj proizvodnji ograničavajući faktor u korišćenju kukuruza kao preduseva mogu biti herbicidi na bazi triazina i sulfonylure, koji zbog rezidualnog dejstva negativno utiču na soju. Međutim, u sistemu organske proizvodnje, kukuruz je veoma dobar predusev soji. Ukoliko se u sistemu organske proizvodnje koriste organska đubriva (pre svih stajnjak), šećerna repa bi zbog visokih doza đubre bila dobar predusev. Međutim, zbog velike potrošnje vode naročito u sušnim godinama ili prevelike vlažnosti prilikom vađenja i sabijanja zemlji-

Galina je sorta koja ima izuzetnu adaptibilnost

šta, šećerna repa je lošiji predusev za soju. Suncokret i uljana repica su vrlo rizični predusevi za soju zbog zajedničkih bolesti. Na parcelama na kojima je usev suncokreta ili soje bio zaražen belom truleži, soja se ne bi smela gajiti narednih pet do šest godina, jer glijeva, koja se sa žetvenim ostacima unese u zemljište, vrlo dugo zadržava vitalnost. Soju ne treba gajiti posle drugih leguminosa, ne samo zbog zajedničkih bolesti, već i zbog toga što je zaostali azot vredniji za druge biljke. U literaturi i stručnoj praksi preovladava mišljenje da soju ne treba gajiti u monokulturi. Akumulacija prouzrokovaca bolesti i insekata, te stvaranje alelopatskih materija tokom razgradnje biljnih ostataka i otežana borba protiv korova su razlog zbog koga treba izbegavati ponovljenu setvu soje, a pogotovo monokulturu. Alelopatske materije negativno deluju na rast korena i intenzitet azotofiksacije soje i drugih leguminosa. Osim toga, bolje iskorišćavanje zemljišta i bolji prisustvo su razlozi zašto soji treba pažljivo odabrat mesto u plodoredu. Gajenje soje u plodoredu ne isključuje probleme sa bolestima, ali smanjuje mogućnost infekcije. Posle soje u zemljištu ostaju znatne količine azota u organskom obliku koji nije podložan ispiranju, te je ova biljka dobar predusev za većinu ratarskih kultura.

Obrada zemljišta

Soja ima velike zahteve za kvalitetnom osnovnom obradom i vrlo dobrom predsetvenom pripremom. Dubljom obradom aktivira se veća masa zemljišta, što poboljšava procese razgradnja zaoranih žetvenih ostataka i omogućava formiranje većih rezervi zimske vlage. Obradom treba da se obezbedi dobra struktura zemljišta i povoljan vodno-vazdušni i toplotni režim, da se zaorani ostaci i unište korovi, čime se stvaraju preduslovi za ujednačeno nicanje, dobro ukorenjavanje i optimalan razvoj soje tokom čitave vegetacije. Obrada takođe, treba da omogući prodiranje korenovog sistema u dublje slojeve zemljišta, bolje usvajanje mineralnih materija, ali i formiranje i veću aktivnost krvica. U proizvodnji soje, kao i drugih gajenih biljaka, obrada ima veoma bitnu ulogu i u kontroli zakoravljenosti useva. Pravovremenom i dobro izvedenom osnovnom obradom i predsetvenom pripremom, zaoravanjem biljaka, klijanac i semena korova, moguće je uticati na smanjenje zakoravljenosti. Obrada zemljišta za soju zavisi od preduseva. Ako je predusev bila ozima ili jara strnina (pšenica ili ječam) odmah nakon skidanja useva izvodi se ljuštenje strništa na dubini do 10-15 cm ili tanjiranje teškim tanjiračama. Ovom merom se obezbeđuje unošenje žetvenih ostataka u zemljište, bolje čuvanje vlage, kao i uništanje korovskih biljaka. Poželjno je da se tokom leta i rane jeseni izprovocira nicanje korovskih i samoniklih biljaka, koje je pre osenjavanja neophodno uništiti držanjem

Predsetvena priprema zavisi od tipa zemljišta, vremena i kvalitetne osnovne obrade, a uvek se obavlja samo pri optimalnoj vlažnosti zemljišta. Cilj predsetvene pripreme je formiranje setvenog sloja debljine 5-6 cm, sitnog, toplog i vlažnog zemljišta, koje će omogućiti dobar kontakt sa semenom i brzo i ujednačeno nicanje. Predsetvena priprema obavlja se najčešće u dva navrata. Prvu pripremu zemljišta najbolje je obaviti rano u proleće, čim vreme dozvoli. Druga priprema obavlja se nekoliko dana pre setve, kada sa vrši finalna priprema i najlakše uništavaju klijanci i ponikli korovi. Ako se ova radnja dobro izvede, ostvaruje se sitno mrvica struktura zemljišta, a ispod setvenog sloja zemljište treba da je dovoljno rasstrešeno zbog lakšeg i dubljeg ukorenjivanja i bolje aeracije korena. Dubinu pripreme treba prilagoditi dubini setve, jer preduboka priprema dovodi do nepotrebnoj gubljene vode i neujednačenog nicanja.

(Nastaviće se)

VODIČ ZA ORGANSKU PROIZVODNJU KUKURUZA (2)

Plodored i proizvodni sistemi

Autor: Dr Goran Bekavac

GIZ - Nemačka organizacija za internacionalnu saradnju GmbH;

Novi Sad: Institut za ratarstvo i povrtarstvo

Agrotehničke mere predstavljaju niz tehničko-tehnoloških operacija koje je neophodno sprovesti u cilju postizanja zadovoljavajućih prinosova. One su neodgovorni deo tehnološkog procesa, planiraju se ne samo za određeni rejon, tip zemljišta ili parcelu, nego i za svaki pojedinačni hibrid. Pravilna primena agrotehničkih mera u istoj meri doprinosi uspešnosti proizvodnje kao i hibrid.

Plodored

Plodored se smatra jednom od najznačajnijih pojedinačnih procedura u organskoj proizvodnji. Podrazumeva smenu (rotaciju) biljnih vrsta na istoj parceli kojom se na efikasan i izbalansiran način koriste proizvodni potencijali zemljišta, popravljaju fizičko-hemisku svojstva i povećava sadržaj organske materije u zemljištu. Rotacija useva treba da obezbedi smanjenje brojnosti korova, povećanje količine mineralizovanog azota u zemljištu, redukciju pojave bolesti i štetnih insekata eliminacijom biljki domaćina i prekidanjem životnog ciklusa štetočina. Ne postoje univerzalna preporuka za rotaciju useva, ali se kao generalna preporuka sugerisu usevi koji uključuju trave, leguminoze, pokrovne useve, zelenilošno dubrene i glavne useve. Za kratke rotacije (2-3 godine) uzorci zemljišta za analizu treba da se uzimaju jednom po rotaciji. Za duže rotacije, uzorke zemljišta treba uzimati svake 2-3 godine, ali po mogućnosti pre setve glavne kulture. Korišćenje krmnih leguminoza u plodoredu je ključni faktor snabdevanja organskih sistema azotom. Kao primer, može se navesti tropoljni plodored pšenice, crvene deteline i kukuruza. Pšenica i leguminoza obezbeđuju kontinuirano pokrivanje zemljišta, prekid životnog ciklusa većeg broja štetočina, redukciju pojave korova i povećanje količine pristupačnog azota. Ukoliko se leguminoza gaji dve godine, obezbeđuje se veća količina azota u zemljištu i duži period između dve setve kukuruza, što je sa aspekta prevencije pojave bolesti i štetočina poželjno. Dobro zasnovano lucerište, koje se na jednoj parceli gaji dve ili više godina, predstavlja izvor rezidualnog, biološki fiksiranog azota ne samo za kukuruz nego i druge neleguminozne kulture. Osim glavnih useva, gajenje pokrovnih useva je jedna od važnih mera za poboljšanje proizvodnih karakteristika zemljišta i kontrolu štetnih organizama u organskoj poljoprivredi. Leguminozni pokrovni usevi mogu obezbediti značajne količine azota, dok neki drugi utiču na smanjenje zakoravljenosti, povećanje sadržaja organske materije u zemljištu, popravku strukture, dinamiku hranjivih materija, sprečavanje erozije i obezbeđenje konzervacije vode u zemljištu. Osim toga, uočen je pozitivan efekat pokrovnih useva na redukciju brojnosti štetnih insekata preko obezbeđivanja staništa za mnoge korisne organizme koji su prirodni neprijatelji ili predatori štetnih insekata. Veći broj biljnih vrsta može poslužiti kao pokrovni usev. U zavisnosti od

Dr Goran Bekavac

vremena kada treba da bude na parceli i tehničko-tehnoloških mogućnosti farme, kao zimski pokrovni usevi mogu se koristiti bela detelina, ljuj, raž i crvena detelina, a kao letnji heljda, proso, sirak, sudanska trava i stočni grašak. Godišnji pokrovni usevi se planiraju i organizuju u zavisnosti od potreba i stanja konkretne parcele sa prevashodnim ciljem obnavljanja fertiliteta, sadržaja organske materije i fizičkih svojstava zemljišta. Pri zasnovanju pokrovnih useva mora se voditi računa o načinu setve, vremenskim uslovima, temperaturi i vlažnosti zemljišta, vigu i arhitekturi pokrovnog useva, tolerantnosti istog prema ekstremnim uslovima spolašnje sredine, utrošku energije i radne snage, i sva-kako o ekonomskoj isplativosti.

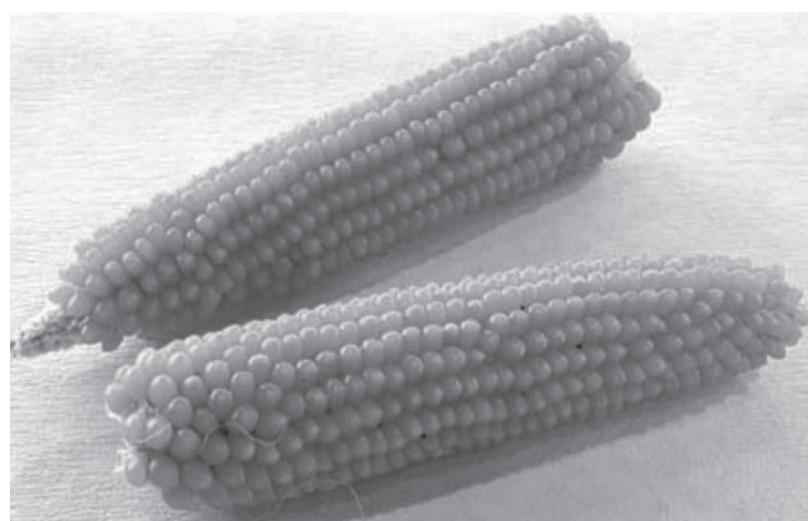
Proizvodni sistemi

U zavisnosti od upotrebe, odnosno svrhe gajenja, možemo razlikovati nekoliko tipova proizvodnje kukuruza. Glavne karakteristike svih su manje više iste, dok se razlike odnose uglavnom na tip hibrida i određene specifičnosti tehnoloških procesa. Kukuruz standardnog kvaliteta zrna predstavlja jednu od glavnih komponenti stočne hrane. Značajnu primenu ima i u industrijskoj preradi za dobijanje velikog broja prehrambenih i industrijskih proizvoda. Zbog produkcije velike količine organske materije, veliki je potrošač hraniva iz zemljišta. Pravilnim plodoredom u kojem kukuruz dolazi posle leguminoza, obezbeđuje se azot neophodan za uspešnu i ekonomski isplativu proizvodnju. Ishrana biljaka se mora planirati i sprovoditi u skladu sa potrebama biljaka i stanjem hraniva u zemljištu. Setvi kukuruza u našem agroekološkom području treba pristupiti kada se temperatura setvenog sloja ustali na 10-12°C. Dubinu setve treba podešiti u zavisnosti od tipa i mehaničkog sastava zemljišta. Razmak između redova je 70cm, mada se u praksi sreće i mehanizacija podešena na 75cm. Sa određenjem gustine useva treba biti pažljiv, pogotovo u semiardidnim rejonima. Ukoliko je nedostatak vode izraženiji, neophodno je korigovati (redukovati) broj biljaka po jedinici površine. Tokom vegetacije preporučuje se međuredna kultivacija kojom se ne samo redukuje brojnost korova u me-

durednom prostoru, nego vrši i aeracija površinskog sloja zemljišta na čega kukuruz veoma pozitivno reaguje. Berba se može obavljati mehanizovano (kombajnjima kao berba u zrnu ili beračima kukuruza kao berba u klipu) i ručno. Kukuruz (zrno ili celi klipovi) se skladišti u čist, suv, dobro proventren prostor koji obezbeđuje dobro čuvanje tokom dužeg vremenskog perioda. U slučaju mehanizovane berbe, kombajni i prevozna sredstva moraju biti potpuno čisti kako bi se izbegla eventualna kontaminacija organskog kukuruza konvencionalnim.

Šećerac

Kukuruz šećerac je topoljubiva biljna vrsta koja ne toleriše niske temperature - mraz u bilo kojoj fazi rasta i razvića može ozbiljno oštetiti biljke. Ukoliko su temperature zemljišta niske, seme kukuruza šećerca neće klijati. Takođe, ukoliko je zemljište prevlađeno može doći do propadanja semena pre nego što temperature zemljišta postanu optimalne za klijanje. Kukuruz šećerac je stranooplodna vrsta koja se opravičuje vetrom, pa se za normalnu oplodnju mora sejati u bloku od najmanje 4 reda. Ukršta se sa drugim tipovima kukuruza (kukuruz standardnog kvaliteta zrna, kokičar, beli, ...) zbog čega treba izbegavati setvu šećeraca u neposrednoj blizini drugih useva kukuruza. Za proizvodnju šećeraca visokog kvaliteta, neophodno je obezbediti prostornu izolaciju od min. 200m ili vremensku izolaciju od 2-3 nedelje kako ne bi došlo do poklapanja generativnih faza (polinacija i sviljanje). Šećerac je najviše odgovoran za klijanje. Šećerac je najbolje brati ranije ujutro a klipove odmah smestiti u hladnjake i čuvati na temperaturu od 0-4 stepeni Celzijusa.

Berba i skladištenje zrna kokičara predstavljaju kritične operacije po pitanju tehnološkog kvaliteta zrna

zuju sklonost ka formiraju zapera-ka. Zaperke ne treba uklanjati jer ova mera ne povećava prinos, kvalitet ili veličinu klipa. Istovremeno, uklanjanjem zaperaka dolazi do mehaničke povrede biljnog tkiva što predstavlja otvorena vrata za brojne patogene. U optimalnim uslovima gajenja, svaka biljka doneće barem jedan primarni klip koji treba ubrati u tehnološko zrelosti (svila je suva, braon boje). Ovaj momenat nastupa 17-18 dana posle sviljanja u toplim i 22-24 dana nakon sviljanja u nešto hladnjijim uslovima. Ovo je faza mlečne zrelosti kada je sadržaj vode u zrnu čak 70-80%. Zrna treba da budu dobro nali-vena i da ispuštaju mlečnu tečnost na pritisak noktom. Ova faza traje svega 4-5 dana, što znači da se strogo mora voditi računa o momentu berbe kako ne bi došlo do gubljenja tehnološkog kvaliteta. Šećerac je najbolje brati ranije ujutro a klipove odmah smestiti u hladnjake i čuvati na temperaturu od 0-4 stepeni Celzijusa.

Kokičar

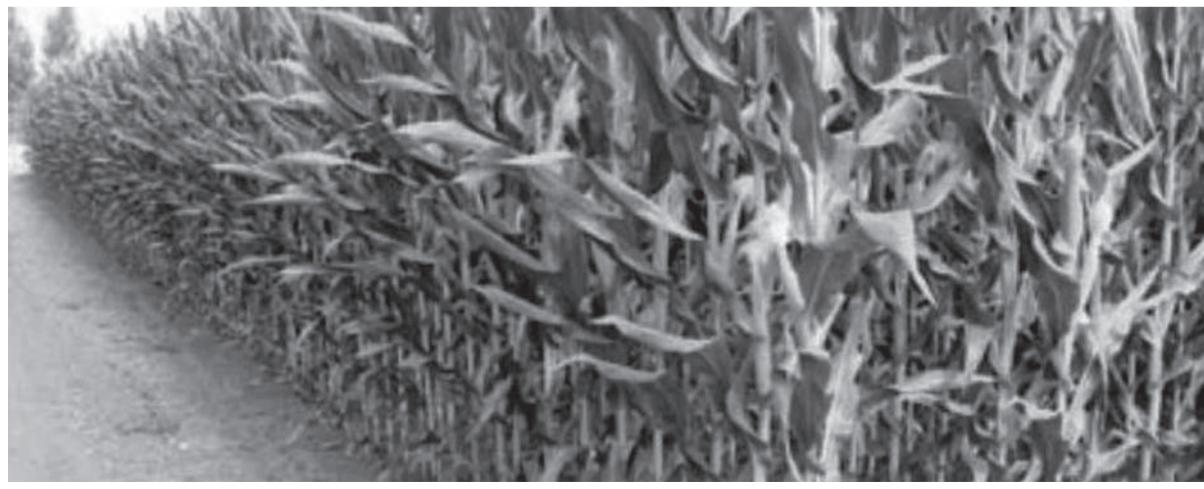
Kukuruz kokičar se u nekim delovima sveta gaji već hiljadama godina. Po pitanju oblika zrna razlikujemo bisericu i pririnčani, dok se po pitanju boje razlikuju kokičari žutog, crvenog, plavog, roze i višebojnog zrna. Gaji se zbog ukusne i nutritivno visoko vredne kokice, čiji kvalitet zavisi od uslova tokom vegetacije, kvaliteta berbe i skladištenja zrna. Agrotehničke mere tokom vegetacije se u suštini ne razlikuju u odnosu na kukuruz standardnog kvaliteta zrna. Ipak, posebnu pažnju treba posvetiti obezbedjenosti biljaka vodom, hranjivim materijama i borbi protiv korova. Stres prouzrokovani nedostatkom vlage, može značajno smanjiti prinos i kvalitet zrna. Berba i skladištenje zrna kokičara predstavljaju kritične operacije po pitanju tehnološkog kvaliteta zrna. Ukoliko uslovi dozvoljavaju, berbu treba organizovati tako da zrno na klipu ima što duži period prirodnog sušenja na biljci. U momentu berbe, zrna treba da budu tvrdna, a komušina potpuno suva. Idealna vлага uskladištenog zrna se kreće u intervalu od 13-14%. Jednom nedeljno, teba okrunuti manju količinu zrna i proveriti kokičavost. Ukoliko ove probe pokazuju dobre rezultate (dobra kokičavost, izgled i ukus kokice) može se pristupiti krunjenju kompletne količine. Zrno se čuva u hermetički zatvorenom posudama (kontejnerima). Ukoliko je zrno uskladišteno kako treba i sa odgovarajućom vlagom, zadržava kokičavost nekoliko godina. Ukoliko se čuva u klipu, temperatura skladištenja treba da bude oko 00°C, a skladište čisto i zaštićeno od glodara. Ukoliko uskladišteno zrno izgubi kokičavost, moguće je da je previše suvo. U tom slučaju može se dodati jedna supena kašika vode na 1l zrna i mesati dok zrno ne upije vodu. Posudu dobro zatvoriti i posle 3-4 dana ponovo proveriti kokičavost. Ukoliko se ne postigne zadovoljavajuća kokičavost, procedura se može ponoviti. Beli kukuruz Kukuruz belog zrna predstavlja osnovnu hranu humane populacije u mnogim zemljama sveta. Iz zrna be-

log kukuruza se dobija vrlo fini skrob, a klica mu je duplo veća sa većim sadržajem ulja nego kod kukuruza standardnog kvaliteta zrna. Najčešće upotrebu nalazi u industriji hrane (kao osnovna sirovina suve meljave), skroba i papira. Neizostavan je i u brojnim proizvodima nacionalne kuhinje. Jedan od najznačajnijih faktora ove proizvodnje je hibrid. Osim tolerantnosti prema prouzrokovacima truleži klipa, po dužini vegetacije mora odgovarati rejonu (lokalitetu) gde će se zasnovati proizvodnja. U cilju održavanja identiteta hibrida i svodenja potencijalne kontaminacije na tehnološki prihvataljiv meru, neophodno je obezbediti najmanje 200m prostorne izolacije od parcela na kojima se gaji kukuruz žutog zrna. Klipovi treba da budu dobro obavijeni komušinom kako bi se smanjila oštećenja zrna od insekata i ptica. Berbu treba obaviti kada je vlažnost zrna ispod 20%, a nakon berbe, zrno dosušiti na vlagu ispod 14%. Dosušivanje vršiti pažljivo da ne bi došlo do pucanja perikarpa. Visokouljani kukuruz Glavna karakteristika visokouljanog kukuruza je veći sadržaj ulja u zrnu u odnosu na kukuruz standardnog kvaliteta. Kako je većina ulja u zrnu kukuruza smeštena u klici, jasno je da ovakvi hibridi imaju veću klicu. Treba istaći i činjenicu da klica kukuruza sadrži i proteine, pa visokouljani hibridi poseduju i nešto viši sadržaj proteina. Sadržaj ulja visokouljanih hibrida varira u zavisnosti od hibrida, tipa zemljišta i uslova gajenja. Dok kukuruz standardnog kvaliteta zrna sadrži 4-5% ulja, visokouljani sadrži 7-10%. Ulje je 2.25 puta veće energetske vrednosti od ugljenih hidrata, biološki visokovredno, bogato vitaminom E, pa je visokouljani kukuruz poželjna komponenta u ishrani domaćih životinja. Tehnologija proizvodnje visokouljanog kukuruza je identična proizvodnji kukuruza standardnog kvaliteta zrna. Najznačajnije su razlike u sortimentu.

Silažni kukuruz

Proizvodnja ovog kukuruza je relativno jednostavna i gotovo potpuno mehanizovana. Pažnju treba obratiti na dobijanje zdravih, dobro razvijenih biljaka, ishranu biljaka tokom vegetacije, zetvu i siliranje biljne mase. Kako se silažnim kukuruzom iznosi velika količina hraniva, dubrenje treba vršiti u skladu sa hemijskom analizom zemljišta (pri slanju uzoraka zemljišta na analizu naglasiti da se planira gajenje silažnog kukuruza). Pri izboru hibrida voditi računa ne samo o prinosu nego i kvalitetu biljne mase. Birati hibride dobre adaptabilnosti i stabilnosti prinosu. Mora se voditi računa o gustini useva, i pri setvi povećati broj isejanih zrna za 15-20% u odnosu na sklop kada se kukuruz gaji za zrno. Silažni kukuruz treba kosit na visinu od 15cm u fazi mlečnovoštanje zrelosti kada se u celoj biljci sadržaj suve materije kreće od 28-35%. Na ovaj način se obezbeđuje najviše hranjivih materija po jedinici površine. Nisku kosidbu treba izbegavati jer se tako unose nečistoće i povećava ideo grubih materija što negativno utiče na kvalitet silaže.

(Nastaviće se)

Pravilna primena agrotehničkih mera doprinosi uspešnosti proizvodnje kao i hibrid

Prehranila ih plodna zemlja i voćnjaci

U današnje vreme je sve teško, zahteva puno posla i veliku odgovornost, ali kad si svestan da nemaš drugog izvora prihoda, čovek je primoran da da sve od sebe

Novi Slankamen je, po broju stanovnika, treće naselje na teritoriji opštine Indija, odmah posle Indije i Beške. Nalazi na lesnoj zaravni na nadmorskoj visini od 139 metara, 15 kilometara istočno od Indije. S obzirom da je jabuka najpoznatiji slankamenički brend i da se tokom jedne godine proizvede čak 100.000 tona ovog voća, ne čudi što svaka treća kuća u ovom Sremskom selu ima voćnjake. Narančno, pored jabuka Slankamenčani proizvode nektarine, kajsije i šljive, a samo podnožje Fruške gore idealno je za podizanje novih zasada vinograda. Selo koje broji nešto više od tri hiljade stanovnika bavi se i drugim poljoprivrednim delatnostima, pa tako u Slankamenu možete upoznati i duvandžije, ratare, povrtare i stočare – s vaka grana poljoprivrede je zastupljena. Kako meštani kažu, a veliki broj njih se nakon rata doselio iz Hrvatske, svačko se snašao kako je znao i umeo. Na sreću, dobar poljoprivredni kraj im je dao mogućnost da od komada zemlje prehrane svoje porodice i razviju sopstveni biznis.

Jedna delatnost isplaćuje drugu

Prva porodica koju smo obišli bavi se podjednako stočarstvom i voćarstvom. Kako kažu, kad proizvodnja u voću „kiksne“ pomažu je iz sredstava od uzgoja svinja i obr-

Vesna Lakić

nuto. **Mile i Anica Bundalo** više od dvadeset godina žive u Novom Slankamenu, gde su stvorili krov nad glavom i porodično utočište, a poljoprivreda je oduvek bila njihovo opredeljenje.

- U to vreme kad smo se dosečili u Novi Slankamen, bilo je nešto malo voćnjaka na rodu i u tom periodu je ova delatnost delovala prilično primamljivo - počinje priču Mile.

Anica i Mile Bundalo

i seća se kako se lepo moglo živeti od uzgoja voća.

- Kako se porodica širila tako smo i povećavali proizvodnju i sadili mlado voće. Međutim sada je došao momenat da ono što smo sadili pre dvadeset godina postane nerentabilno i mora da se vadi kako bi se posadila mlada stabla. Suštinu je da i u voćarstvu morate pratiti nove trendove i uvoditi savremenu intenzivnu proizvodnju koja ima efekta i daje prihode - kaže on.

Porodica ima oko pet hektara pod zasadima voća, a kako kaže domaćin, poslednjih nekoliko godina su breskva, nektarina, kajsija i šljiva bile veoma nerentabilne pa su proizvodnju usmerili isključivo na jabuke.

- Cena je stalno oscilirala, vremenski uslovi su bili loši, te nisu pogodovali ovim sortama, pa nije bilo ni kvaliteta ni kvaniteta. Iz tog razloga smo ove jeseni krenuli intenzivno da vadimo ta stabla. Nameru i plan nam je da na tim mestima zasadimo mlade i savremene jabučnjake sa novim sistemom zaštite, jer bez toga nema prave proizvodnje - priča Mile.

Situacija prošle godine nije bila sjajna, kako kaže ovaj voćar, a potvrđuju i drugi jer je selo predale sav rod, a više od pola nije naplaćeno.

- Prinosi su ove godine bili umereni, s obzirom na kišnu godinu, ranijih godina je situacija znala biti daleko povoljnija za nas. Što se tiče kvaliteta, on je bio više nego dobar, ali kvantitativno je lošija godina. Kada govorimo o otkupu industrijske jabuke, cena je bila izuzetno niska, oko pet dinara - kaže on i seća se da je ranijih godina industrijska jabuka bila puno unosnija, kada je tržiste Rusije bilo otvoreno. - Sada naša zemlja ima puno ove jabuke na lageru. Svi sokovi i kaše se prave od ove jabuke, ona je baza, ali je nažalost sada imamo na pretek ističe Mile Bundalo.

Porodica Bundalo se pored voćarstva godinama bavi i stočarstvom, odnosno svinjogradnjom, pa tako na svom gazdinstvu imaju oko 40 svinja, što malih što velikih.

- Kada je moj otac bio živ, imali smo i krave, bikove i telad. Međutim, zbog drugih obaveza smo moralni krupnu stoku da anuliramo i usmerili se na svinjogradnju. Bilo je lepih momenta. Recimo, prošle godine kada smo tokom leta i početkom jeseni uspeli da prodamo priličan broj tovljenika u klasi uz pristojnu cenu. Prošle godine smo za kilogram mesa dobijali od 180 dinara pa i preko 200 dinara - navedi ovaj poljoprivrednik i ukazuje da, s druge strane, stočari ne mogu da dobiju ni 100 dinara jer je potražnja potpuno opala.

- Situacija je potpuno neverovatna, ponuda je ogromna a tražnja nikakva a sumnjam da su svetske ekonomske prilike imale velikog uticaja na novonastalu situaciju. Pretpostavlja se da je uzrok svega meso iz evropskih zemalja koje više ne izvoze u Rusiju, već isključivo na naše tržište - objašnjava naš sagovornik.- Nam-a je jedina uteha što celokupni ciklus u svinjogradnju zatvaramo

Plastenička proizvodnja sve popularnija

Nedeljko i Radmila Štulić

sa sopstvenom hranom koju proizvodimo. Cena kukuruza nije visoka i zbog toga imamo neko ekonomsko opravdanje i računici. Pa sad, ako je jeftina, svinja nije puno ni koštala, za razliku od prethodnih godina kada je je kukuruz bio i tri puta skuplji.

Sama svoj gazda

Vesna Lakić se bavi povrtarskom proizvodnjom, a ono što je razlikuje od mnogih seoskih žena je to što sama vodi sopstveno gazdinstvo. U poslu joj pomalo pomaže sin, ali je najveći deo posla pao na nju.

- Često umem za sebe da kažem da sam mali proizvođač jer imam vrlo malo zemlje ali nešto se mora raditi - kaže ova hrabra žena. - Inače, povrće zahteva mnogo vode pa jedan deo proizvodnje držim u plasteniku, a drugi deo na otvorenom. Reč je o paprici, kраставцима, salati i spanaću a na otvorenom uzgajam paradajz i krompir.

Po njenim rečima, važno je da se zemlja maksimalno koristi u zavisnosti od godišnjih doba.

Vesna se ovim poslom bavi 15 godina i kaže da se mnogo toga promenilo u načinu proizvodnje, jer se sada koriste drugačija semena, a i povrće se potpuno drugačije trezira.

- U današnje vreme je sve teško, zahteva puno posla i veliku odgovornost, ali kad si svestan da nemaš drugog izvora prihoda, čovek je primoran da pruži sve od sebe, pa kako bude, imam dovoljno da pokrijem svoje troškove - kaže ona.

Vesna svoje proizvode dalje plasira u trgovine, pa može za sebe da kaže da joj se poljoprivreda, a na neki način, isplatila. One proizvode koji nisu za prvu klasu, koristi za pravljenje zimnice, pa tako nema viška, sve se iskoristi.

- Prošle godine nisam bila baš zadovoljna jer je bilo puno kišnih perioda, a samim tim i vlage, što je

pogodovalo razvoju bolesti na kulturnama. Bez obzira na sve, ja sam optimista i nastaviću i dalje da se bavim ovim poslom - kaže na kraju ona.

Proleće donosi nove poslove, sadnju i brigu oko povrtarskih kulturna, a prema rečima ove žene, to daje novu nadu i mogućnost za proširenje posla.

Plastenici na „probi“

Treće gazdinstvo koje smo posebili nalazi se nadomak sela. U njemu, sa sinovima, žive **Nedeljko i Radmila Štulić**. Oni su, nakon pokusa uvođenja duvana, prošle godine pokrenuli plasteničku proizvodnju.

- Do sada smo se bavili raznim poslovima, od duvana preko proizvodnje kukuruza i žita, a ja sam se u međuvremenu bavio građevinskim poslovima - počinje priču Nedeljko. - Nakon povrede koju sam imao, lane smo iza kuće posadili kornišone. Međutim, zbog loše godine kakva je bila, odlučili smo da ipak podignemo plastenike.

On priča da je kod prijatelja video kako povrće uspeva u plastenicima, pa je to presudilo da započne ovu vrstu proizvodnje.

- Za sada imamo dva plastenika, jedan je dimenzija 6x29 metara, a drugi 8x28 metara - kaže Nedeljko i naglašava da su u jedan plastenik zasadili salatu a u planu je da se zasadi i paradajz.

- Ovo nam je tek prva godina, veoma smo zainteresovani za dalju proizvodnju, pa ćemo videti kako će se sve odvijati. U svakom slučaju, prednosti plastenika su velike, pa tako i očekujemo dobar rod. Ako bude sreće i proizvodnja se pokaže kao uspešna sigurno ćemo praviti još plastenika - kaže Nedeljko Štulić i dodaje da se nadaju uspešnom i rođnom poteću.

Marija Balabanović

Uzgoj svinja ne daje konstantnu dobit

U POSETI PRODAVCIMA U NOVOM PROSTORU NA "BELOJ PIJACI"

Više nema zime na pijaci

Prodaja mleka i sira na gradskoj pijaci odvija se u mnogo boljim uslovima jer je od nedavno „zaljivala“ bela pijaca. Ukupno devet težgi postavljeni je u novi prostor, koji sadrži sve higijenske uslove, kako bi ove namirnice mogle nesmetano da se prodaju. Kako ističu pijacići prodavci, zadovoljni su boljim uslovima za rad a u narednom periodu očekuju da se i prodaja poboljša.

- Što se tiče same pijace, sada je mnogo čistije i bolji su uslovi za prodaju. Nema nanosa vetraka i zime, pogotovo tokom ovih hladnih dana, nema prljavštine, sve je uređeno i očišćeno - kaže **Žaklini Ikrash** dugogodišnji prodavac na gradskoj pijaci u Indiji i navodi, kao i većina drugih prodavaca, da će im zatvorena prostorija najviše značiti tokom letnjih meseci i velikih vrućina.

- Kada je reč o samoj prodaji napolju se sir više prodavao, jer su ljudi godinama navikli da dolaze tamo. Napolju si mogao proizvesti da prodaš svoj mušteriji ili da za-

Bolji uslovi, prodaja slabija

ustaviš nekog koga poznaješ pa da mu ponudiš, pa iz tog razloga ovde manje prodamo - ističe ona i kaže da neki ljudi još uvek ne znaju da su promenili mesto na pijaci.

Podsećamo nadležni iz JKP „Komunalac“ su pre nekoliko nedelja potpuno adaptirali prostor koji se nalazi u okviru gradske pijace, a na mestu gde je bila bela pijaca, odnosno tezge, sada se prodaje polovna

roba. Kako je rekao direktor „Komunalca“, reč je o prelaznom rešenju, jer postoji ideja da se u okviru pijace izgrade dva objekta koja će biti kompletno opremljena za prodaju mlečnih proizvoda i ostalih namirnica životnjiskog porekla. Takođe postoji plan da se ceo pijaci prostor pokrije i na taj način obezbede još bolji uslovi za sve prodavce.

M. Balabanović

NOVI SAD • PŠENICA U DOBROM STANJU

Sledi prihrana mladog žita

Pšenica kojom je minule jeseni posejano nešto više od 500.000 hektara u dobrom je stanju, ocenjuju agronomi. Ratari predstoji prihrana useva, važna agrotehnička mera, koju ne bi trebalo, raditi bez prethodno urađene analize zemljišta na sadržaj lakopristupačnog azota.

Dr Nikola Hristov, stručnjak novosadskog Instituta za ratarstvo i povrtarstvo, rekao je da RTV da bi na onim pšeničnim poljima gde je analizom utvrđen manji deficit azota trebalo prihranu uraditi u dva navrata.

Prvu prihranu treba uraditi ovih dana, ako to vreme dozvoli, azot-

nim dubrivima i to 60 do 80 procenata od ukupne količine, a drugu krajem februara i početkom marta.

Kako navodi Hristov na pojedinim parcelama, poljoprivrednici će možda morati da rade prihranu samo u jednom navratu što zavisi od nastupajućih vremenskih

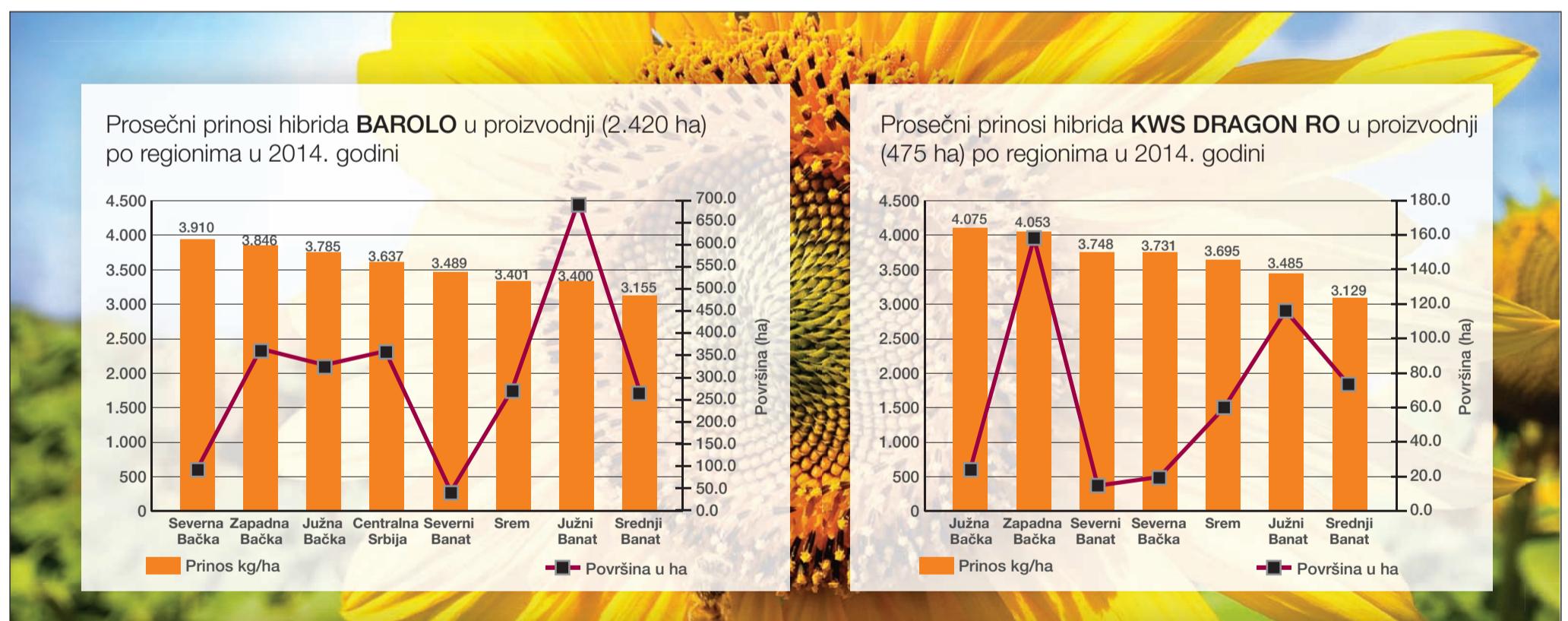
prilika kao i utvrđenog sadržaja lakopristupačnog azota u zemljишnom profilu. On dodaje da poljoprivrednici treba obavestiti da obilaze svoje parcele zbog povećane brojnosti glodara kako bi na vreme uradili njihovo suzbijanje.

Takođe, treba pratiti i zdravstveno stanje te ozime strnine,

brzom jedenu **Marko Šarac** iz Berkasova koji je 800 grama kobasicu pojeo za dva minuta i 40 sekundi. Najuspešniji u proizvodnji suve fermentisane kobasicice, odlukom žirija ove godine je najbolji bio **Branislav Čobanović**.

S. M.

(Foto: Radio Šid)

KWS hibridi suncokreta

BAROLO RO/RM

KWS DRAGON RO

www.kws.rs

KWS Srbija d.o.o. Milutina Milankovića 136 a/1, 11070 Novi Beograd, Tel: 011 301 69 65, 011 301 69 66, Fax: 011 711 08 80

Sejemo budućnost
od 1856

BEOGRAD • MINISTAR RASIM LJAJIĆ O POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA NA RUSKOM TRŽIŠTU

Izvoz veći za 67 odsto

- Moramo staviti akcenat na kvalitet, jer će cena hrane neminovno rasti. Moramo da nudimo kvalitetnu, a ne jeftinu hranu, ali i da ulažemo u brendiranje i marketing - kazao je Ljajić - Srbija druga u svetu po proizvodnji šljiva, četvrta po proizvodnji guščije paštete, sedma po proizvodnji višanja, a deveta po proizvodnji sladoleda i dinja

Ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić izjavio je da je na manji izvoz iz Srbije u Rusiju najviše uticala oscilacija ruske valute i povećana ponuda na to tržište iz Kine i Južne Amerike, posebno mesa, mleka i mlečnih proizvoda.

- Ovo su dva osnovan razloga koja su uticala da imamo nešto manji izvoz ovih proizvoda na tržište Ruske Federacije nego što je bilo očekivano - kazao je on.

Ljajić je dodao da je treći faktor zbog koga nije došlo do očekivanog izvoza iz Srbije u Rusiju i reksport robe iz zemalja EU na rusko tržište, navodeći primer jabuka iz Poljske koje su se pojavile na ruskom tržištu po ceni od 15 centi za kilogram što proizvođači iz Srbije nisu mogli da postignu.

Ministar Rasim Ljajić

On je naglasio da je uprkos svim ovim problemima, izvoz poljoprivredno prehrambenih pro-

izvoda iz Srbije na rusko tržište u 2014. za nekih 67 odsto veći nego u 2013.

- Sada ponovo imamo informacije da postoji pojačana potreba i tražnja na tržištu Rusije za svinjskim mesom jer ruski dobavljači nisu zadovoljni kvalitetom tog mesha koje je uvezeno iz Kine zbog mirisa na ribu pošto su svinje hranjene ribljim brašnom pa je došlo do otkazivanja nekih isporuka - kazao je srpski ministar trgovine. Prema njegovim rečima, za smanjeni plasman druge robe iz Srbije na tržište Rusije isključivo je najveći krivac oscilacija rublje i neisplativost plasmana robe na to tržište, kao i nesigurnost u naplati.

- Kvalitet je najjači adut Srbije ukoliko želi da bude konkurentna u svetskoj tržišnoj utakmici - izjavio je Rasim Ljajić.

On je na okruglom stolu "Kvalitet kao sredstvo za dostizanje liderске pozicije na tržištu", kazao da je do skora cena bila presudna na tržištu, ali da tako više neće biti slučaj, posebno kada je reč o hrani.

- Moramo staviti akcenat na kvalitet, jer će cena hrane neminovno rasti. Moramo da nudimo kvalitetnu, a ne jeftinu hranu, ali i da ulažemo u brendiranje i marketing - kazao je Ljajić.

On je naglasio da u trci sa multinacionalnim kompanijama, samo kvalitet, a ne masovna proizvodnja, će pomoći Srbiji da nađe svoj prostor i mesto.

Po njegovim rečima, "prosek" u jednoj zemlji nije pomogao da izade iz krize i problema, već samo "vrhunsko znanje, stručnost, i kvalitet".

Ljajić je istakao da je u svetu karakterističan opšti pad kvaliteta hrane, dodavši i da se procenjuje da u zemljama u razvoju oko 30 odsto hrane nikada ne stigne do tanjira.

- Ovo će biti vek borbe za hranu i energiju i toga treba da budemo svi svesni. Kvalitet treba da bude centralna tema svakog ko se bavi proizvodnjom i izvozom, a pritom želi da bude pobednik u tržišnoj utakmici - kazao je Ljajić.

On je dodao da je Srbija bogata poljoprivrednim resursima, ali se ti potencijali i mogućnosti ne koriste dovoljno.

Ljajić je naglasio da u trci sa multinacionalnim kompanijama, samo kvalitet, a ne masovna proizvodnja, će pomoći Srbiji da nađe svoj prostor i mesto.

On je naveo i da se na listi 10 najvećih izvoznih proizvoda iz Srbije dva poljoprivredna - kukuruz koji je treći u ukupnom izvozu, i maline.

Po njegovim rečima, poljoprivreda donosi suficit u trgovini od oko 1,5 milijarda evra.

S. P.

BEOGRAD • PONUDA NA PIJACAMA SRBIJE

Kukuruz 18, kupus sve skuplji

Prodaja kukuruza u silosima odvijala se po ceni od 14 do 17 din/kg u zavisnosti od načina sušenja, pakovanja i kvaliteta zrna – Cena kupusa stigla do 100 dinara

Obim ponude kukuruza na pijacama i ostalim prodajnim mestima u Srbiji u januaru je bio na prošlomesecnom nivou, ali je promet bio slabiji nego prethodnog meseca.

Nastavljen je trend prosečne ponude i tražnje pšenice, stočnog brašna i stočnog ječma. Slaba je, kao i u decembru, bila ponuda lucerkinog sena u balama, javlja Tanjug, a prenosi RTV.

Ponuda ostalih komponenti za pripremu kvalitetne stočne hrane bila je uglavnom nepromenjena u odnosu na decembar.

Najčešća prodajna cena kukuruza je na pijacama iznosila 18 dinara za kilogram (din/kg) što ukazuje na blagi pad cene u odnosu na prethodni period.

Prodaja kukuruza u silosima odvijala se po ceni od 14 do 17 din/kg u zavisnosti od načina sušenja, pakovanja i kvaliteta zrna.

Prodaja stočnog ječma se na pijacama odvijala proteklog meseca najčešće po ceni od 25 din/kg, objavljeno je u biltenu Sistema tržišnih informacija poljoprivrede Srbije (STIPS).

Obim ponude pšenice upakovane u džakove od 50 kilograma bio je uobičajen za ovaj period godine. Najčešća prodajna cena je na pijacama iznosila 25 din/kg, što je za dva dinara po kilogramu viša cena u odnosu na prethodni mesec. U silosima se pšenica mogla pazariti po ceni od 21,5 din/kg do 23,7 din/kg, u zavisnosti od načina pakovanja proizvoda.

Cena sojine sačme u maloprodajnim objektima u Srbiji varirala je proteklog meseca od 63 do 90 din/kg, kao i prethodnog meseca.

Ponuda stočnog brašna bila je prosečna i dobra u zavisnosti od mesta prodaje. Na pijacama i u silosima je cena varirala od 13,5 do 19 din/kg.

Kupus drži dobru cenu

U maloprodajnim objektima se stočno brašno tokom novembra moglo pazariti po ceni od 17 do 25 din/kg.

Na tržištu suncokretove sačme nije bilo značajnijih promena u odnosu na decembar. U maloprodajnim objektima nije bilo izmene cene.

Prodaja lucerkinog brašna se tokom decembra odvijala po uobičajenim cenama u maloprodajnim objektima.

Najčešća prodajna cena lucerkinog sena u balama, kako na gazdinstvima, tako i na pijacama u Srbiji iznosila je od 15 din/kg do 20 din/kg.

Rekordna cena kupusa

Vest dana protekle sedmice na novosadskim pijacama bila je da je kupus dostigao cenu od čak 100 dinara po kilogramu. Tom povrću cena je rasla poslednjih meseci, a prodavci to obrazlažu činjenicom da ove godine nema dovoljno kupusa.

Kupusa je jako malo. Prošle godine je bilo more kupusa, ljudi su zaorali. Ove godine, kupusa nema i zato je ta cena. Otišao je i dosta za izvoz i sada ga nema - kaže jedan od pijачnih prodavaca.

Kada su u pitanju cene ostalog povrća, prošlonedeljni pijacički barometar registruje da je kilogram paradaja 220 dinara, dok je paprika 300.

Čeri paradajz je 400. Novi kupus je 120, dok su brokoli i karfiol 300 dinara, a za kilogram pečurki potrebno je izdvojiti 180 dinara.

Iako prodavci kažu da se cena nije menjala, kupci se ne slažu sa tim. - Menjale su se, jabuka je bila 60, a sada je 80 dinara. Uvek imate nešto jeftinije i nešto skuplje.

- Skupo je kad nema para, a koliko ima para taj će i kupiti.

- Sve je povoljno, samo da ne damo pare muzici, već pijaci.

- Skupo je, normalno da je skupo.

- Užasne su, u odnosu na pri-

manja.

- Onaj kome treba taj kupi, onaj kome ne taj ne kupi. Kažu, imaju Univereksport, Tempo, daju srušnje, akcije, a tamo kad odeš, ono skuplje nego kod nas - kaže jedan od prodavaca.

Da li su kupce rasterale cene ili februarška hladnoća, ostaje otvoreno pitanje. Jedno je sigurno: pijace su poluprazne.

S. P.

nje počinje u 9 časova ujutru.

- I ove godine ćemo tokom celog dana imati muziku, očekujemo učešće oko 15 ekipa i veliki broj posetilaca. Moram da naglasim da svaki takmičar ima pravo da prodaje čvarke nakon takmičenja - kaže on i ističe da svake godine manifestacija postaje sve masovnija, a ove godine očekuju više stotina posetilaca iz raznih krajeva.

- Gosti mogu na licu mesta da probaju vruće čvarke i roštilj na čumuru, a prve tri ekipe očekuju vredne nagrade i diplome kao što je bila praksa i na prve dve manifestacije. Nadam se da će naša gastronomski manifestacija, popularno nazvana takmičenje u pravljenju „bombona od svinje“ opravdati očekivanja i takmičara i posetilaca i da postati dobra tradicija u Krčedinu - kaže na kraju organizator.

M. B.

**BERKASOVO I ŠID
OBELEŽAVANJE SVETOG TRIFUNA**

„Sremska vinijada“ i koncert tamburaša

Završno veče jubilarne 20. po redu „Sremske vinijade“ na kome će biti proglašeni najbolji proizvođači vina, održaće se u Berkasovu, 14. februara, u restoranu „Dalias“, uz bogat kulturno-umetnički program. Prijem uzraka belog i crnog vina koja će se takmičiti na ovoj manifestaciji vrši se u prostorijama Mesne zajednice 13. februara od 9 do 15 časova i 14. februara od 8 do 12 časova. U okviru „Vinijade“ Udruženje likovnih

umetnika i stvaralaca opštine Šid organizuje izložbu koja će biti postavljena u subotu, 14. februara, u „Daliasu“.

Obeležavanju svetog Trifuna priključio se i Kulturno obrazovni centar Šid. On će biti domaćin Evropskog omladinskog tamburaškog orkestra koji će u ponedeljak, 16. februara, izvesti koncert pod nazivom „Gde je vino tu je i pesma“. Početak koncerta je u 19 časova.

S. M.

STOČARSTVO SRBIJE (3)

Uvezli smo 35.000 tona mesnog otpada

Reč je o otpadu koji može da se koristi u ishrani i koji potrošači u Srbiji pojedu kroz mesne prerađevine - Pre dve decenije na Pešteru je bilo 200.000 ovaca, a danas ima tek 15.000 – 20.000

Piše: **Branislav Gulan,**
član Odbora za selo SANU

Vodeći mesni prerađivači u Srbiji uvezli su prošle godine iz inostranih klanica 35.000 tona potkožne svinjske masnoće, kožura, creva i iznutrica, pokazuju podaci Uprave carina Srbije. Pojeli smo toga mnogo više, jer imamo i našeg "otpada". Reč je o otpadu koji može da se koristi u ishrani i koji potrošači u Srbiji pojedu kroz mesne prerađevine.

Nekadašnji šef katedre za upravljanje, bezbednost i kvalitet hrane na Poljoprivrednom fakultetu u Beogradu **Radomir Radovanović** potvrdio je da nešto što je carinski označeno kao "sveži svinjski otpad" ne mora apriori da znači da je i za bacanje, za pravi otpad. On objasnjava da tu ima kožica, ali i sitnog mesa koje nastaje prilikom obrade mesa, tetiva i vezivnog tkiva. "To se sve koristi, ali je pitanje koliko i u kojim količinama, a kontrole su prilično slabe. Ludi treba da se zapitaju da li je moguće napraviti viši za 120 dinara, ako sirovina košta duplo više", rekao je Radovanović. U to se ubrajaju vratovi, leđa, trtice, vrhovi krila, potkožne svinjske masnoće, kožura, creva i iznutrice, koje se u Srbiju najčešće uvoze iz Belgije, Španije, Nemačke, Mađarske i Slovenije.

To su delovi klanične prerade i spadaju u treću kategoriju mesa.

Načelnik Odeljenja za međunarodni promet i sertifikaciju Ministarstva poljoprivrede Srbije **Siniša Kotur** rekao je da nije dozvoljeno da se meso treće kategorije neobrađeno prodaje u mesarama, već mora da ide u industrijsku preradu i to posle termičke obrade. Kotur, međutim, ističe da te "najjeftinije sirovine" sigurno ima više u domaćoj proizvodnji nego što se uvozi.

- Iako je kvalitativno lošija, i dalje predstavlja meso i animalne proteine. Proizvodi od tih sirovina moraju da imaju naznačeno to na svojoj deklaraciji", naveo je Kotur.

U Privrednoj komori Srbije nagađavaju da u Srbiji postoji podzakonski akt, usklađen sa EU, koji reguliše kvalitet i zdravstvenu

Da bi posao sa ovcama bio isplativ neophodno je zaustaviti odumiranje tradicionalnog pašnjačkog ovčarstva

bezbednost proizvoda u klaničkoj industriji (Pravilnik o kvalitetu usitnjenoj mesu, poluproizvoda i proizvoda od mesa), u kom su detaljno razrađene tehnologije, sastav i minimalna i maksimalna koncentracija sirovina i aditiva.

Predsednik Nacionalne organizacije potrošača (NAPOS) **Goran Papović** se sa tim "sve je pod kontrolom" ne slaže i kaže da mnoge stvari koje se u Srbiju uvoze vrednu dostojarstvo samih potrošača. On je naveo da je u slučaju mesa problematičan i sam pravnik o mesu, i da nije regulisana kategorizacija.

- Trenutno u državi nema dovoljno novca i razumevanja da i društva potrošača redovno rade uporedna ispitivanja kvaliteta hrane", kaže Papović podcrtavajući da takvih kontrola nije bilo u poslednjih pet godina.

Pešter čezne za novim stadima

Potencijali Pešterske visoravn u stočarskoj proizvodnji su ogromni. Pre dve decenije na Pešteru je bilo 200.000 ovaca, a danas ima tek 15.000 – 20.000! Trenutno domaćinstva na visoravni uzgajaju više od 50.000 ovaca i 60.000 grla krupne stoke, mada je taj broj do pre dvadesetak godina bio i višestruko veći. Tradicija, znanje i kvalitet postoje, ali nedostaju investicije.

Tri godišnja doba provode na stanovima. Uglavnom su to podaščane barake sa torovima pod vedrim nebom. Bez struje i vode. Pašnjaci, poput onih u vlasništvu **Ramiza Tajića**, veličine su kao omanja varoš. Pristupi se na više od 50 hektara.

- Pedeset godina živim na stanu gore. Ja sam nekad držao, pre deset godina, po 220. Najviše sam držao 220 - kažu čobani Ramiz Tajić i **Hamza Dacić**.

S druge strane na Pešteru, uz magistralni put ka Sjenici, svako domaćinstvo uzgaja bar po pet goveda.

Nespremni stočari

Stočari u Srbiji nisu bili spremni da se suoče sa konkurenjom EU, kada je od 1. januara 2014. godine potpuno liberalizovan režim spoljne trgovine, pa je neophodno što pre izmeniti zakonsku regulativu i doneti odgovarajuće mere koje se još uvek čekaju nakon što je Vlada Srbije usvojila Strategiju o razvoju agrara. Od 1. januara 2014. godine u trgovini sa EU liberalizovano je oko 80

odsto poljoprivrednih proizvoda, ali je 20 odsto osetljivih i dalje biti zaštićeno carinama.

Klaničari, njih desetak, koji imaju i dozvolu za izvoz u EU, kažu da se mora brzo delovati, jer se svinjarstvo u Srbiji gasi, pa će se zbog nemogućnosti izvoza mesa vakcinisanih svinja, klaničari se okrenuti uvozu, što će domaće proizvođače dovesti u još teži položaj.

Marko Ašanin pristaje na razgovor ali samo dok zajedno pratimo njegov krdo od dvadesetak krava. "Starija domaćinstva ne mogu mnogo da drže. Mlađih slabo ima. Odlazi se. Ide se kao za boljim životom", kaže Marko Ašanin, stočar.

Stiče se utisak da su na Pešteru ostala samo staračka domaćinstva. Međutim, statistika govori drugačije. Od 26.000 meštana opštine Sjenica, čak 18.000 živi na selu. Prosek godina je oko 33.

Pešterska visoravan je bogomdana za stočarstvo, a ljudi su ovde izuzetno gostoprimljivi. Ne treba ni pomintati koliko poznatih proizvoda dolazi sa ove visoravni. Jedino što nedostaje je – putna infrastruktura. "Izgradićemo putnu infrastrukturu svojim sopstvenim sredstvima. Radićemo sa individualnim poljoprivrednim proizvođačima i gazdinstvima. Moramo da kažemo da Sjenica u ovom trenutku u regionu ima najviše stočnog fonda", kaže **Hasbo Mujović**, predsednik opštine Sjenica.

Trenutno je stočni fond u opadanju, ali uz prave investicije, može se znatno povećati u kratkom vremenskom periodu.

- Velike površine su neiskorišćene. Imate 28.000 grla goveda, a imate 80.000 hektara poljoprivrednih površina - kaže **Faik Kurtović**, referent za poljoprivredu Sjenice.

Meštani problem vide i u načinu plasmana proizvoda. Iako proizvode zdravu i kvalitetnu hranu, dešavalo se da prodaju daleko ispod cene ili bace na desetine tona poznatog sjeničkog sira.

Nedostaje i veterinara, pa prema podacima Kancelarije za razvoj, broj umatičenih grla ne prelazi 20 odsto ukupnog broja goveda na visoravni.

Selo Sakule najpoznatije je u južnom Banatu po ovčarstvu, međutim poslednjih godina sve je manje ovčara. Da bi ovaj posao bio

isplativ kao nekad neophodno je zaustaviti odumiranje tradicionalnog pašnjačkog ovčarstva i obezbediti siguran plasman proizvoda na inostrano tržište.

Ni pašnjaka, ni čobana

U Sakulama u Vojvodini je ne tako davno bilo oko šest hiljada ovaca, a sad ih je svega hiljadu. Jeden od retkih koji se i dalje uspešno bavi ovčarstvom je **Milan Piperski**.

Ima stado od 200 ovaca i 90 jagnjičića. Najveći problem njemu, ali i ostalim ovčarima predstavlja manjak kvalitetnih pašnjaka i vrednih čobana. Još uvek može da zaradi zahavljajući dobroj otkupnoj ceni jaganjaca.

- Nemam problema sa prodajom i trenutno je i dobra cena. Jaganjci se plaćaju 350 dinara po kilogramu i oni su nam jedina zarada. O vuni ne vredi ni pričati, jer smo je do skora bacali i ložili, a sad ima nekih kupaca koji nam nude 70 dinara za kilogram, a toliko košta i jedan šišač - žali se Milan Piperski.

Ovčarima je povećana subvencija za jaganjce za 100 odsto i sad iznosi dve hiljade dinara, ali oni ističu da bi im mnogo više značilo da im država obezbedi sigurno tržište, jer sami to ne mogu da učine.

Dragan Romić, savetodavac u "Institutu Tamiš" iz Pančeva deli njihovo mišljenje.

- Jedan mali test imali smo u protekla dva meseca. Kad smo čuli samo najavu o mogućnosti plasmana svinjskog mesa jednom nemačkom proizvođaču dobili smo u kratkom vremenskom intervalu zahteve da učestvujemo u pravljenju četiri projekta za izgradnju novih farmi svinja, a mnogo više njih je zvalo iz čitavog južnog Banata da se informiše da li da pokrenu ovu proizvodnju - kaže Romić.

U poslednje četiri godine ustalio se broj ovaca u Pančevu, Opovu,

Najmanja potrošnja

Srbija je među zemljama sa najmanjom potrošnjom mesa. Ubedljivo se najviše troši svinjsko meso, a živinsko je na drugom mestu. Godišnje se u proseku pojede oko 43 kilograma svežeg mesa po stanovniku, što je skromno u poređenju sa zemljama u Evropi. Ako se, pak, godišnja potrošnja preračuna u dnevnu, dobija se porazvajajući podatak da se po stanovniku dnevno troši samo 120 grama mesa.

Prosečan stanovnik Srbije godišnje pojede 4,3 kilograma junetine, 15,6 kilograma svinjetine, 15,2 do 18 kilograma živinskog mesa i četiri do pet kilograma ribe. Istovremeno stanovnik u EU potroši 15 kilograma junetine, 30 kilograma svinjetine, 20 kilograma piletine i oko 12 kilograma ribe.

Kovačici i Alibunaru i trenutno ih ima oko 10.000. Da bi ih bilo više neophodno je zaustaviti odumiranje tradicionalnog pašnjačkog ovčarstva, a da bi se pojavili novi ovčari i da se sačuvalo trenutno stado neophodno je da se obezbedi siguran plasman proizvoda na inostrano tržište, jer bez toga ovaj posao, od kojeg bi moglo lepo da se živi, postaje sve manje isplativ.

Nenad Terzić, načelnik u Ministarstvu poljoprivrede Srbije kaže da se preduzimaju određene aktivnosti za unapređenje stočarstva kroz određene zakonodavne i institucionalne aktivnosti, ali i kroz mere podrške. To znači da će se izgraditi ambijent koji proizvođači čekaju kako bi pokrenuli proizvodnju, a to znači napunili prazne staje i obore.

Ali, o tome se čeka i govor. Dok se to očekuje, Srbija sve više uvozi hrane, posebno mesa. Svetska organizacija za hranu FAO predviđa da će ona uskoro biti zavisna od uvozne hrane, a nacija joj je već pothranjena zbog loše ishrane. Najbolji dokaz tome je pad potrošnje hane, pa čak i hleba. Narod je toliko siromašan da smanjuje i potrošnju hleba. Nekada je bilo da potrošnja hleba raste u vreme krize, ali sad je siromaštvo toliko da i njegov potrošnja pada ispod 100 kilograma godišnje po jednom stanovniku. Pre devet godina trošilo se godišnje oko 109 kilograma!

(Nastaviće se)

Stoka u Srbiji u brojkama 2014. godine

Goveda	913.147
Ovce	1.616.220
Koze	225.077
Konji	15.603
Živila	23.450.387

(Najnoviji podaci iz sredine 2014. godine)

PAPRIKA - KONTROLA BILJNIH BOLESTI U ORGANSKOJ PROIZVODNJI (2)

Sušenje paprike, bolest prisutna svuda u svetu

Autor: Dr Alerksandra Bulajić

Poljoprivredni fakultet Beograd - Zemun
(Preuzeto iz časopisa „Savremeni povrtar“)

Jedna od najznačajnijih bolesti paprike svuda u svetu je sušenje izazvano sa pseudogljivom *Phytophthora capsici*. Razvoju bolesti pogoduje toplo i vlažno vreme. Patogen se održava u zemljištu i pored paprike može da ugrozi niz često gajenog povrća kao što su tikve, tikvice i bundeve, paradajz, plavi patlidžan, pasulj i boranja, što treba imati u vidu kada se planira plodored.

Patogen izaziva trulež ploda (slika 3), nadzemnih delova, kao i trulež korena, sušenje lista i stabla i može da dovede do katastrofalno velikih šteta, ukoliko se pojavi rano u proizvodnji. Na plodu se javljaju pege koje su tamne i vodenaste, a potom se šire i pokrivene su beličastom prevlakom koja se sastoji od sporangija patogena (slika 4). Patogen se održava u zemljištu u zaraženim biljnim ostacima, a može da se širi pomoću sporangija vetrrom ili micelijom, kao i zoospora i oospora vodom za navodnjavanje i kišom.

Sušenje paprike je bolest koja se teško može da se kontroliše naročito ako se u zemljištu formiraju oospore, kao trajne spore patogena. Osnovna strategija kontrole podrazumeva, pre svega, kombinaciju fitosanitarnih i agrotehničkih mera, dok nema mnogo podataka o alternativnim biološkim merama kontrole, koje bi se mogle primenjivati.

Najznačajnija mera jeste plodored koji daje najbolje rezultate tako što onemogućava nagomilavanje inokuluma patogena. Ukoliko nema pojave značajnije zaraze sa *P. capsici* primenjivati najmanje dvogodišnji plodored s usevima, koji nisu srodni i nisu osetljivi na patogena. Naročitu pažnju obratiti na to da se posle berbe, a pre raščuvanja sledeće kulture uklone svih biljnih ostaci, naročito ukoliko je bilo zaraze u usevu. Međutim, ukoliko su u zemljištu prisutne oospore patogena, plodred nije efikasan. Ukoliko je zemljište infestirano oosporoma, najbolje rešenje je izmestiti proizvodnju na parceli koja nema istoriju pojave *P. capsici*. Tesno povezana sa plodoredom je i mera kontrole korova i samoniklih biljaka, jer u slučaju kada su brojne samonikle biljke i korovi koje može da zarazi *P. capsici* prisutni, plodored je potpuno neefikasan. Korove

Dr Alerksandra Bulajić

treba kontrolisati tokom čitave vegetacije.

Kad god je moguće, gajiti otporne sorte paprike. Neki varijeteti paprike ispoljavaju tolerantnost prema *P. capsici* tako da se svakako treba informisati kod prodavaca semena o oceni otpornosti odabrane sorte pre konačnog izbora. Ukoliko se uoče simptomi u vidu vodenastih pega na listu, plodu ili stablu, treba odmah i bez odlaganja orezati, sakupiti i uništiti takve delove biljaka, kako bi se sprečilo da patogen sporuliše i nastavi dalje širenje u usevu paprike pomoći svojih sporangija.

Za gajenje birati dobro drenirane parcele, gde se voda zadržava što kraće. Izbegavati gajenje u depresijama na parceli, jer su to najrizičnija mesta za prvu pojavu patogena. Ukoliko je moguće organizovati proizvodnju na uzdignutim bankovima. Takođe, izbegavati zalivanje biljaka sa visine, a ukoliko se primenjuje takav način navodnjavanja prekinuti čim se uoče prvi simptomi.

Kada se simptomi pojave u ograničenim manjim oazama u polju, obavezno ih treba izolovati. To će sprečiti dalje širenje patogena sa zaraženih na zdrave biljke, bez obzira na kasnije padavine do kojih dolaze. Obavezno je čistiti i detaljno prati mehanizaciju prilikom kretanja iz infestiranih u čista polja. Ne obavljati bilo kakve agrotehničke i druge mere u poljima u kojima je visoka vlaga, kao što je rosa ili magla. Tokom berbe i sortiranja ubranih plodova izmestiti formirane

gomile zaraženih i odbačenih plodova, što dalje od proizvodnih polja i mesta gde su zdravi plodovi. Patogen obilno sporuliše i na taj način se inokulum u vidu sporangija može da proširi na zdrave biljke i plodove. Gomile zaraženih i odbačenih plodova treba što je moguće pre uništavati zakopavanjem u dublje slojeve zemljišta ili spaljivanjem. Što je moguće brže transportovati zdrave plodove iz blizine gomila zaraženih i odbačenih biljnih ostataka. Takođe, treba periodično kontrolisati zdrave plodove na pojavu simptoma i odmah uklanjati zaražene.

U pogledu moguće direktnе kontrole tretiranjem biološkim sredstvima za zaštitu, ima veoma malo podataka. Postoje određeni podaci o uspešnoj primeni ekstrakta komposta, kao i preparata na bazi *Bacillus subtilis* za zaštitu paprike od *P. capsici*. U svakom slučaju sa tretmanima treba početi preventivno, još pre pojave simptoma.

Primena esencijalnih ulja

Postoje i podaci o uspešnoj primeni nekoliko različitih esencijalnih ulja za kontrolu *P. capsici*. Zadovoljavajuće rezultate u kontroli porasta *P. capsici* u uslovima *in vivo* i *in vitro* pokazala su ulja origana, palmarose, crvenog timijana i drugih biljaka. Ova blja su ispoljila delovanje i kada su primenjivana u vidu tretiranja zemljišta, kada je dolazilo do razvoja manjeg obima, incidence bolesti. Pored velikog značaja ovakvih rezultata, kao obećavajuće taktike za kontrolu *P. capsici* u proizvodnji organske paprike, navedena esencijalna ulja deluju i na izolate koji su rezistentni na konvencionalne fungicide. Tako ova esencijalna ulja imaju perspektivu i za primenu u konvencionalnoj proizvodnji paprike u uslovima kada se pojave izolati, smanjenje osetljivosti na hemijske fungicide. Ispak treba voditi računa o mogućim fitotoksicnim efektima. Pojedina esencijalna ulja, kao što je ulje origana mogu da inhibiraju klijanje i nicanje biljaka kada se primene neposredno pre ili tokom setve semena. Ovaj problem može biti izbegnut, odnosno rešen ukoliko se primeni odgovarajuća strategija, kao što je na primer korišćenje nižih koncentracija ili produžavanjem vremenskog perioda između primene esencijalnih ulja i setve ili sadnje paprike. Naravno, moguće je odabrat i neko od aktivnih esencijalnih ulja koje ne ispoljava fitotoksicne efekte, kao što je ulje crvenog timijana.

Istraživanja delovanja esencijalnih ulja na kontrolu *P. capsici* pokazala su i da postoje razlike u osetljivosti pojedinih sorti paprike. Pre primene preporučljivo je isprobati na manjem delu parcele, odnosno na manjem broju biljaka moguće fitotoksicne efekte.

Prevremenje sušenje paprike

Fitopatogena gljiva *Alternaria solani* je patogen koji prvenstveno ugrožava krompir i paradajz, mada povremeno može da se javi i na paprici, naročito ukoliko se usevi nalaze u neposrednoj blizini.

5359197

Slika 3: *Phytophthora capsici* – sušenje biljaka paprike

A. solani papiku obično ugrožava pri kraju vegetacije, a štete mogu biti velike, ukoliko se ne prime-ne odgovarajuće mere kontrole. Simptomi se uglavnom javljaju na listu i plodu. Prve pege javljaju se na starijim listovima u vidu sitnih smeđih lezija koje mogu brzo da se šire, ponekad dobiju žućkasti oreol, a često se u okviru pega uočavaju koncentrični krugovi. Ukoliko su pege brojne često dolazi do značajne defolijacije. Na stablu takođe mogu da se javi sitne pege, često ulegnute u okviru kojih kasnije mogu da se uoče koncentrični prstenovi. Na plodu, se takođe, javljaju pege u svim fazama razvoja, mogu da se spajaju i zahvatne ceo plod koji postaje kožast i često pokriven tamnosmeđom praškastom masom konidiofora i konidija. Razvoju bolesti pogoduje vlažno i umereno toplo vreme sa čestim izmaglicama ili zaliwanjem biljaka odgozgo.

Između dva osetljiva useva, *A. solani* se održava u zaraženim biljnim ostacima, ili na semenu u vidu konidija ili micelije, ali i u zaraženim višegodišnjim korovima, uglavnom iz familije Solanaceae i krompiru. Do zaraza dolazi kada konidije padnu na osetljive listove i prokljuju u prisustvu kapi vode u širokom opsegu temperaturu. Konidije se lako raznose vetrom ili zapljuškivanjem vodom. Najosetljivije je starije tkivo, dok najmlađi delovi biljaka kasnije podležu zarazi, kada u njima započnu prvi metabolitički procesi u vezi sa starenjem.

Za kontrolu *A. solani* za sada nema preporučenih visokoefikasnih mera biološke kontrole. Svakako treba primenjivati različite agrotehničke i fitosanitarne mere od kojih je najznačajnije sejati visokokvalitetno seme bez patogena, ili nabavljati rasad od pouzdanog snabdevača, koji obezbeđuje da na rasadu nema spora *A. solani*. Pored toga obavezno u područjima s istorijom pojave prevremenog sušenja gajiti otporne sorte kad god je moguće. Primenjivati najmanje trogodišnji plodored uz izbegavanje srodnih i osetljivih biljaka, kao što su krompir, paradajz, plavi patlidžan i druge. Obavezno posle svake berbe papriku sprovesti doslednu sanitaciju i uklanjanje svih biljnih ostataka, uz uništavanje svih samoniklih biljaka i korova tokom cele vegetacije. Pravilna ishrana biljaka uz izbegavanje dodavanja prevelikih količina azotnih đubriva, kao i pravilno navodnjavanje radi izbegavanja bilo kakvog stresa za biljku doprinose uspešnijoj kontroli *A. solani*. Osim toga potrebno je

izbegavati da su biljke duže vreme pokvašene, odnosno obezbediti što brže sušenje sadnjom biljaka s odgovarajućim razmakom u usevu i pazeći da redovni budu u pravcu dominantnih vetrova kako bi se obezbedilo dobro provetrvanje.

Pored ovih indirektnih mera koje doprinose dobroj kondiciji biljaka, postoje podaci i o određenim direktnim mera koje je moguće primenjivati. Prilikom raščlanjivanja, preporučuje se oplemenjivanje zemljišta sa biološkim agensom, zemljišnom gljivom *Trichoderrna harzianum* za koju postoje podaci da supresivno deluje na sporulaciju *A. solani*. Ukoliko se prethodne godine javljalo prevremeno sušenje paprike neki autori preporučuju nedeljne tretmane sa kalijum-bikarbonatom (KHCO_3 , prašak za pecivo), koji treba da počnu oko dve nedelje pre uobičajene pojave simptoma. Preporučuje se primena koncentracije od 0,5% (wt/v vase) u količini da rastvor kaplje sa tretiranim biljaka. Zbog moguće razlike u osetljivosti pojedinih sorti paprika, dobro je pre prvog tretmana celog useva probati eventualnu fitotoksičnost na manjem broju biljaka.

Topljenje i poleganje rasada

Čest problem u proizvodnji rasa da mogu da predstavljaju takozvane zemljišne gljive i pseudogljivice, kao što su vrste iz roda *Pythium*, *Phytophthora* (najčešća i najznačajnija *P. nicotiana*), *Fusarium* i drugih. Nakon setve, može se dogoditi da izniki sejanci izgledaju savršeno zdravo i jasto, sve dok, iznenada ne počnu da padaju. Osnova, odnosno prizemni deo stabla zaraženih sejanaca se sužava, a čitave biljčice postaju promenjene, svetlige boje. Veoma brzo, biljke padaju usled lomljenja na sušenom mestu, postaju smeđe i suše se. Ovakva pojava se označava kao topljenje i poleganje rasada i veoma teško pada proizvođačima, jer veoma brzo propada veliki deo, ako ne i sve biljke.

Kontrola zemljišnih patogena koje mogu da ugroze kako rasad, tako i starije biljke veoma je složena. Najdestruktivnijim zemljišnim patogenom smatra se *P. nicotiana*, koja je primarni patogen duvana, ali može da ugrozi i papriku i paradajz. Kao jedina mera kontrole koja se preporučuje za kontrolu *P. nicotiana* ističe se fumigacija zemljišta s isparljivim toksičnim jedinjenjima.

(Nastaviće se)

Slika 4: *Phytophthora capsici* – kožast izgled ploda paprike i sporulacija patogena

RAVNJE • SELO VRSNIH PROIZVOĐAČA POVRĆA

Najbolju papriku gaje u Ravnju

Kad dođe sezona berbe paprike u ovom pitomom selu nastaje pravi veliki bazar paprike za ajvar. Dolaze kamioni svih mogućih registarskih tablica iz zemlje i okoline, a ima i nakupaca iz Leskovca tako da mnogi meštani kažu da čuvena leskovačka paprika u stvari raste u ovom delu Mačvi

Ravnje, selo u mačvanskom delu sremskomitrovačke opštine, poznato je kao mesto u kom se nalaze neki vredni spomenici kulture, selo za koje su vezani poznati istorijski događaji i bitke, tu se nalazi hrast Zeke Buljubaše zaštićeni spomenik prirode, tu se održava manifestacija dani Zeke Buljubaše... Ali, Ravnje je i selo vrsnih proizvođača povrća, posebno crvene paprike za ajvar.

Povtarstvo je, rekli bismo, novija proizvodnja u odnosu na standardne ratarske kulture kojima se ovde mnogo duže bave. Papriku gaji polovina domaćinstava u Ravnju, a ukupna površina pod "ajvarušom" poslednjih godina je oko 140 hektara u proseku.

Hteli da se udruže

Zbog velikog broja proizvođača povrća, dobrih iskustava, kvalitetne robe koja se gaji od domaćeg seme na Ravnju je svojevremeno inicirano osnivanje Udruženja proizvođača povrća Ravnje sa ambicionim planovima rada, ali se iz određenih razloga u tome stalo gotovo na početku. A, trebalo je da ono bude oslonac proizvođačima povrća, da organizuje Dane paprike i povrća, da pomogne u širenju povtarstva i angažuje se da u selu bude izgrađen pogon za preradu ili magacin.

Paprika za ajvar

Trebalo je ali nije, jer kako smo čuli ljudi kao da čekaju da to neko drugi njima odradi, nesvesni da moraju samo da se angažuju.

Dok se rad udruženja ne aktivira proizvodnja paprike ne prestaje i može da bude primer drugima.

- Dobra zemlja, kvalitetno domaće seme kakvog nema na pijacama ili u prodavnicama, daju u našem selu papriku neviđenog kvaliteta tako da nam dolaze u Leskovčani da kupuju u sezoni berbe. Tako ispada da mi ovde proizvodimo papriku koju Leskovčani prodaju kao da je leskovačka. Bilo je ovde i primera izvoza paprike u Bosnu, ali se uglavnom za plasman ne brine, pričam nam **Zoran Samardžić**, jedan od

proizvođača povrća u selu i jedan od inicijatora osnivanja pomenu-tog udruženja.

Povrće gaje sva domaćinstva u Ravnju, za sebe i za prodaju, a paprikom se bavi, rekosmo, polovina domaćinstava. Najveći zasad paprike za ajvar je na dva hektara, a prosečan zasad u selu kreće se od 40 do 50 ari.

I Zoran Samardžić je povratar, po stažu među mlađima, jer se tim zahtevnim poslom bavi nekoliko godina. Gaji razne vrste povrća, uglavnom za svoje domaćinstvo, a na 40 ari zasadio je belu i crvenu papriku za ajvar. Oko proizvodnje povrća angažovano je svih sedam članova ove porodice, jer osim Zorana i njegove supruge, rade dvoje dece i Zoranovi roditelji. Vrednih ruku za rad u plasteniku ili na njivi ne fali, ali se događa da moraju da angažuju i radnike sa strane.

- Tokom majskih poplava, prošle godine, povrće mi je u potpunosti uništeno. Nakon poplave zakupio sam komad zemlje i pokušao da presejem papriku, jer mi ona donosi najbolju zaradu, ali se na presejanom zasadu pojavila bolest i trud je bio uzaludan. Nisam te godine ništa ostvario od povrća, ali ču nadam se ove godine, veli Samardžić.

Pamte lanjske štete

Sada u svom povrtnjaku Zoran priprema plastenik. Za sadnju je bele i crvene paprike, a sadiće je oko 20. marta, da bi posle imao vremena da pripremi zemlju za sadnju paradajza i ostalog povrća. Ovaj povratar i ratar obrađuje, inače, ukupno 11 hektara zemlje, imao je štetu lane i na ostalim ratarskim kulturama. Sada, pre prolećne setve, on gleda u nebo i nada se da neće biti nove poplave.

U nebo gleda i **Andelka Stanković**, penzionisani prosvetni radnik i povratar iz istog sela. Posebno gleda u nebo od kako je u penziji jer joj je poljoprivreda i povtarstvo, uslovno rečeno, dodatni posao. Ova povrtarka i penzionerka ne može da zaboravi uloženi trud i zaraditi.

- Kada bismo se plašili šta će biti sutra ne bismo ništa radili. Moramo dalje, moramo sejati i raditi i nadati se boljem. Ove godine planiramo sadju paprike i drugih povtarskih kultura jer sve što proizvedemo prodamo na pijacama u Sremskoj Mitrovici Šapcu ili okolini. Dolaze i nakupci tako da nam prodaja nije problem, priča Dragana Ilić.

Najveća paprika koju su proizveli u Ravnju imala je više pd 300 gra-

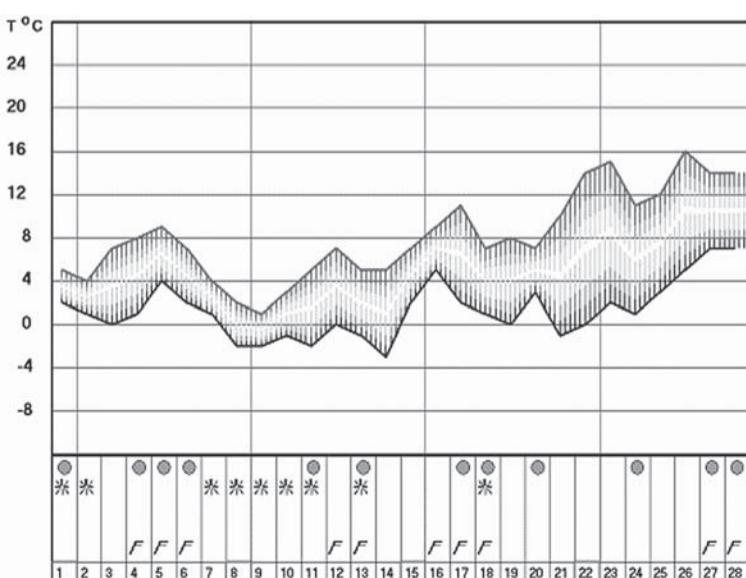

Vreme je pripremu plastenika

U redu za dodelu semena

Prognoza vremena do kraja februara

ГРМЉАВИНА ОКИША МАГЛА СНЕГ ФВЕТАР – МАКСИМАЛНА ТЕМП. – МИНИМАЛНА ТЕМП.

Kvalitetno seme

U saradnji sa Institutom za ratarstvo i povtarstvo Novi Sad lokalna samouprava Sremske Mitrovice je organizovala akciju doniranja semenu povrća za proizvođače koji su imali štetu prošle godine od poplave i suvišnih voda. Donaciju su dobili proizvođači iz više sremskomitrovačkih sela od ove renomirane semenske kuće. Među dobitnicima donacije bilo je i desetak povrтарa iz Ravnja.

ma. Hteli su meštani da takve i slične primerke svoje robe da pokažu javnosti u planiranoj a ne realizovanoj manifestaciji Dan paprike, ali tvrde ovde biće i drugih prilika za to. Oni imaju papriku i povrće kojim mogu da se pohvale, pa će to biti novi sadržaj programa manifestacije posvećene sećanju na Zeku Buljubašu.

S. Đaković

Promet roba na Produktnoj berzi

od 2. do 6. februara 2015.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cene kukuruza
- Rast cene pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama

Stabilnost. To je ključna reč za proteklu nedelju na robnom berzanskom tržištu u Novom Sadu. Cene žitarica su praktično u stagnaciji, a tek neznatna cenovna pomeranja samo daju nagoveštaj da bi se u narednom periodu ti nagoveštaji mo-

gli pretvoriti u trend. Količinski promet roba preko berze je u padu za 59,87% u odnosu na prethodnu nedelju s obzirom da je iznosio svega 672,26 tona robe. Posle turbulentnih dešavanja na deviznom tržištu nedelja za nama je protekla u znaku

PRODEX

Skroman obim prometa tokom prošlonečnjeg trgovanja na "Produktnoj berzi" u Novom Sadu, imao je za posledicu da je od svih artikala koji čine vrednosnu krpnu PRODEX-a, trgovano samo pšenicom i kukuruzom.

Nakon svog sezonskog cenovnog rekorda koji je kukuruz beležio krajem prošle nedelje, tražnja je tokom ove nedelje počela da jenjava. Kao rezultat veće ponude od tražnje tokom čitave nedelje, cena kukuruza je pala sa prošlonečnjih 15,50 din/kg, bez PDV-a, na današnjih 15,20 din/kg. Istovremeno tokom nedelje se tražila kvalitetnija pšenica, pa je poslednja ovonedeljna zaključena cena od 22,20 din/kg, bez PDV-a,

u porastu na u odnosu na prošlonečnjku, za preko 0,50 din/kg, pri čemu svakako treba uzeti u obzir da cena hlebnog zrna i dalje varira u okviru već viđenih cenovnih rasporna prouzrokovanih kvalitetom zrna, pa time ni pomenuti podatok o cenovom rastu ne treba tretirati kao senzacionalna cenovna pomeranja.

Statistički, pad cene kukuruza u potpunosti je, sa stanovišta berzanskog indeksa, kompenziran porastom cene pšenice, što znači da je i PRODEX, praktično identičan svom prošlonečnjom nivou, beležeci na današnji dan indeksnu vrednost od 210,97 indeksnih poena, odnosno beleži zanemarljiv rast od 0,02 indeksnih poena.

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUЂENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2014.	449,26	16,72-17,05	449,26	16,72-17,05	-0,43%
Pšenica rod 2014.	150	24,42	150	24,42	+0,91%
Pšenica rod sposobna za stočnu hranu	25	19,25	25	19,25	-
SAN (fco-kupac)	48	39,60	48	39,60	-

stabilizacije domaće valute, pa se i kupci i prodavci preračunavaju kako da nastupe na tržištu, što je doveo do znatnih razlika u cenama na strani ponude u odnosu na tražnju, što je i bio ključni razlog malog prometa. Finansijska vrednost prometa je iznosila 13.655.677 dinara ili za 67,38 % manje nego prethodne nedelje.

Pšenica je u nedelji za nama trgovana po ceni od 24,42 din/kg (22,20 bez PDV). To je za 0,91% rast u odnosu na prethodnu nedelju. Nema dovoljno indicija sa do-

maćeg tržišta da bi cena u narednom periodu mogla da ima neku izraženiju tendenciju, ali ako i postoji neki nagoveštaj to je podatak da je pšenica na uglavnom svim referentnim svetskim berzama u blagom porastu.

Cena kukuruza je u blagom padu. Od početnih 15,50 din/kg bez PDV sa početka nedelje, kukuruz je na samom kraju nedelje kotirao na poziciji 15,20 din/kg. Prosječna cena trgovanja od 16,94 din/kg (15,40 bez PDV) je za neznatnih 0,43% niža u odnosu na prosečnu cenu iz

prethodne nedelje. Posle naglog i neočekivano velikog rasta vrednosti dolara u odnosu na EUR, u protekloj nedelji vrednost američke valute značajno je pala. To je ponovo bio signal investicionim fondovima da "pregenju" sa finansijskih na robna tržišta, čime su napravili pritisak na strani tražnje i prouzrokovali rast cene terminskih ugovora na tržištu žitarica.

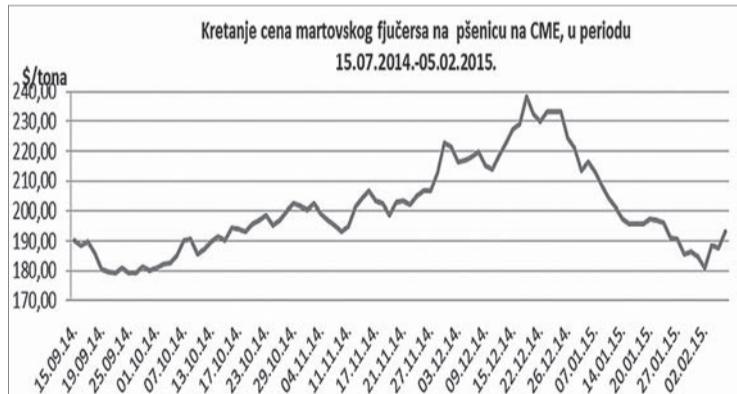
Od ostalih roba na novosadskoj berzi trgovano je još samo mineralnim đubrovim San i to po ceni od 39,60 din/kg.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP MART 2015.

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Pšenica	184,68 \$/t	181,00 \$/t	188,72 \$/t	187,76 \$/t	192,98 \$/t
Kukuruz	145,66 \$/t	145,51 \$/t	151,81 \$/t	150,94 \$/t	151,65 \$/t

Svetsko tržište pšenice u proteklih nedelja dana uglavnom karakteriše dobro stanje zalihe i povoljne prognoze za useve 2015. godine. Nedeljna izvozna prodaja od 544.400 tona, bila je više nego povoljna, a podigla je kumulativni izvoz na nivo od

19.9 miliona tona, što je i dalje za 23% manje od nivoa iz prošle godine. Regioni pod usevima ozime pšenice pogodjeni su bili povoljnim kišama i zaštitnim snežnim pokrivačem.

Još jedna nedelja jake izvozne prodaje

kukuruza od 1.1 milion tona, odnosno kumulativnih 31.4 miliona tona.

Cena kukuruza je u proteklih nedelja dana skočila za 3,72%, dok je vrednost pšenice zabeležila skok, koji je iznosio 3,47%.

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
179,31 EUR/t (futures mar 14)	130,58 EUR/t (futures mar 14)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
187,00 EUR/t (futures mar 14)	155,50 EUR/t (futures mar 14)

Martovski fjučers na kukuruz u Budimpešti, pao je za 2,12%, dok je ista kultura na berzi u Parizu vrednosno ojačala za 1,63%. Martovski fjučers na pšenicu u Budimpešti je skočio za 1,05%, dok je ista kultura u Parizu, oslabila za 0,40%.

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Soja, zrno, jan 14	353,11 \$/t	352,53 \$/t	362,67 \$/t	357,16 \$/t	360,54 \$/t
Sojina sačma, jan 14	329,90 \$/t	327,90 \$/t	340,60 \$/t	332,70 \$/t	331,40 \$/t

Zrno soje je u odnosu na proteklu nedelju vrednosno jače za 1,34%, dok je sojina sačma zabeležila pad, koji je iznosio 1,92%.

*Objavljeni nedeljni ponderi cene nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovaju do trenutka štampanja informatora.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7₃₀ do 14₃₀

SPOZOR
Francuski hibridi
kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivojovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

VOĆE 2.2.2015.-9.2.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	150.00	180.00	180.00	rast	slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	115.00	120.00	120.00	rast	dobra
3	Borovnica (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	1250.00	1250.00	1250.00	rast	vrlo slaba
4	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	90.00	95.00	95.00	bez promene	prosečna
5	Grožđe (crno ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	320.00	320.00	320.00	bez promene	vrlo slaba
6	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	40.00	55.00	50.00	bez promene	dobra
7	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	60.00	80.00	80.00	bez promene	vrlo slaba
8	Jabuka (Delišes ruž.)	Uvoz(uvoz)	kg	90.00	100.00	90.00	pad	vrlo slaba
9	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	55.00	65.00	60.00	pad	prosečna
10	Jabuka (Delišes zlatni)	Uvoz(uvoz)	kg	70.00	70.00	70.00	-	vrlo slaba
11	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	55.00	60.00	55.00	bez promene	prosečna
12	Jabuka (Greni Smit)	Uvoz(uvoz)	kg	80.00	80.00	80.00	-	vrlo slaba
13	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	50.00	55.00	50.00	bez promene	prosečna
14	Jabuka (Mucu)	Domaće	kg	50.00	55.00	50.00	bez promene	slaba
15	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	50.00	80.00	60.00	bez promene	prosečna
16	Jagoda (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	1000.00	1000.00	1000.00	pad	vrlo slaba
17	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	80.00	85.00	80.00	pad	slaba
18	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	150.00	140.00	bez promene	slaba
19	Kruska (Viljamovka)	Domaće	kg	100.00	110.00	100.00	pad	vrlo slaba

POVRĆE 2.2.2015.-9.2.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	vezu	27.00	30.00	30.00	rast	slaba
2	Boranija (žuta)	Uvoz(uvoz)	kg	330.00	330.00	330.00	rast	vrlo slaba
3	Brokolija (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	150.00	200.00	180.00	rast	slaba
4	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	80.00	130.00	120.00	bez promene	slaba
5	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	40.00	55.00	40.00	rast	prosečna
6	Karfiol (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	200.00	180.00	rast	slaba
7	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	100.00	120.00	100.00	rast	vrlo slaba
8	Kelj pupčar (sve sorte)	Domaće	kg	180.00	200.00	180.00	bez promene	vrlo slaba
9	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	180.00	160.00	-	slaba
10	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	150.00	140.00	pad	slaba
11	Krompir (beli)	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
12	Krompir (crveni)	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
13	Krompir (mladi)	Uvoz(Francuska)	kg	160.00	170.00	170.00	pad	vrlo slaba
14	Kupus (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	65.00	70.00	70.00	rast	vrlo slaba
15	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	200.00	250.00	250.00	bez promene	prosečna
16	Luk crni (mladi)	Domaće	vezu	20.00	22.00	22.00	bez promene	vrlo slaba
17	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	30.00	rast	dobra
18	Paprika (Babura)	Uvoz(uvoz)	kg	170.00	250.00	200.00	rast	slaba
19	Paprika (ljuta)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	350.00	350.00	rast	vrlo slaba
20	Paprika (ostala)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	250.00	230.00	rast	vrlo slaba
21	Paprika (silja)	Uvoz(uvoz)	kg	190.00	250.00	210.00	rast	vrlo slaba
22	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	230.00	300.00	260.00	pad	slaba
23	Paradajz (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	180.00	175.00	pad	prosečna
24	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	240.00	250.00	240.00	bez promene	prosečna
25	Pasulj (beli tetovac)	Uvoz(uvoz)	kg	250.00	300.00	300.00	-	slaba
26	Pasulj (beli)	Domaće	kg	220.00	240.00	220.00	bez promene	prosečna
27	Pasulj (šaren)	Uvoz(uvoz)	kg	250.00	250.00	250.00	bez promene	prosečna
28	Pasulj (žuti)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	300.00	300.00	bez promene	vrlo slaba
29	Paškanac (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	150.00	150.00	bez promene	prosečna
30	Peršun (korenaš)	Domaće	kg	150.00	150.00	150.00	bez promene	prosečna

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	16.00	17.00	16.00	bez promene	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	17.00	20.00	19.00	bez promene	dobra
2	Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Domaće	kg	30.00	50.00	40.00	bez promene	slaba
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	24.00	26.00	25.00	bez promene	slaba
4	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	80.00	100.00	90.00	bez promene	prosečna
5	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	bez promene	prosečna
6	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	prosečna

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Rakovica 65 4.900€. 1991. god. ekstra stanje, nije pucao blok, nije farbana, odjavljene tablice, prvi vlasnik. Tel:063/531-155.
- IMT 539 4.800€, 1992. god. u perfektnom stanju, 1920 radnih sati, kabina, kompresor, sve fabričko na njemu, sve gume nove, izuzetno očuvan, prvi vlasnik. Tel:063/531-155.
- Traktor Volvo bm814, 5.800€. Traktor u dobrom stanju, sve ispravno. Tel:060/471-47-88.
- Berač 221 sa bunkerom i rudom na hidraulično ukrštanje, u dobrom stanju. Tel:060/664-45-96.

- Zmajevka tip 470. Svetlosna signalizacija, vazdušne kočnice, kipuje, ima i ručnu kipu. Pod-lim 3mm, ojačana, široke gume, registrovana. Tel:022/265-61-11.
- Deutz Fahr 6.50 11.500€, 1985. god. u odličnom stanju, 140KS, zadnje gume nove, registrovan, može zamena. Tel:063/531-155.
- Zmaj prikolica. Prikolica je izremontovana šasija, ispeškarena stranice 2mm, patos 5mm, gume nove, registrovana. Tel:064/193-69-97.

- Belarus T40 1.600€. Telefon 1015/450-144.
- Massey Ferguson 3090 10.700€, 1988. god. u ekstra stanju, 110KS, registrovan, može zamena. Tel:063/531-155.

- Traktor Same Silver u dobrom stanju, godište 2004., 105 KS. Cena 7.000 evra. Tel:065/900-72-72.
- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/1615509

- Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerici četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel:060/670-36-60.

- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.

- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

- Ursus 335. Traktor u dobrom stanju, pali na kljuc ima solidne gume, ima nov akumulator, moguća zamena za neispravan traktor uz doplatu po dogovoru... Tel:064/444-28-78.

- Traktor Same Silver u dobrom stanju, godište 2004., 105 KS. Cena 7.000 evra. Tel:065/900-72-72.

- Silazni kombajn Zmaj 121 u radnom stanju. Može zamena za prikolicu Dubrava Kikinda. 1.000 EUR, nije fixno. Tel:060/071-440.

- Massey Ferguson 3090, cena 10.700 evra, 1988. god, u odličnom stanju, registrovan, može zamena. Tel:063/531-155.

- Dvoredi berač Zmaj 222. Cena 3.500 evra. Tel:022/453-029.

- Traktor Zetor 5011, 4200 evra, snaga motora: 72kW, crvena boja, trajna registracija. Godina proizvodnje 1986. Cena nije fiskna. Tel:069/207-20-11.

- Prodajem traktor IMT 539 sa 1920 radnih sati. Proizveden 1992. godine, sa kabinom i kompresorom i sve 4 nove gume. Tel:063/522-406.

- Traktor Massey 115 konja 2.1000 evra, MF 4370, 2003. godište, 3980 sati, klima itd..Tel:065/250-66-25.

- Zetor 4718 1974. godište, cena 2.100 evra. Traktor u ispravnom stanju, ima papire. Tel:064/239-08-35.

- Motokultivator "Garlatt", 3KS, sa brigsovim motorom u kompletu - sa svim priključcima, zahvata 95cm, pogon napred nazad, benzinc mali potrošač, u korisno dobrom stanju! Tel:064/218-74-00.

- Traktor u dobrom stanju i ima papire. Tel:015/450-144

- Potpuno ispravna Rakovica, 76 godište. Tel:063/250-356.

- Traktor Volvo BM 814 u dobrom stanju..zamena za manji traktor i doplata.... kamion preko 7.5 t...cena nije fixna. Tel:060/471-47-88.

- IMT 560 1985 god. Hidraulični volan. Tel:064/276-15-63.

- Traktor John Deere 6200, 85KS, 1994. god, 7700rc, gume sve 4 su skoro nove, ima reverzer, u odličnom stanju, iz uvoza. Tel:065/282-30-70.

- Prikolica za razbacivanje stajskog đubriva. Cena po dogovoru. Lokacija - Bešenovo (između Sr. Mitrovice i Rume). Tel:064/178-29-17.

- Zmajevka, tip 470. Svetlosna signalizacija, vazdušne kočnice, kipuje, ima i ručnu kipu. Pod-lim 3mm, ojačana, široke gume, registrovana. Tel:022/265-61-11.

- Motokultivator F 300 sa dvotaktnim rotakom, 125 kubika. Ispравan. U dobrom stanju. Cena je 220 evra, nije fiksna. Tel:064/282-13-50.

- Zmaj 142 u besprekornom stanju, sa zitnom varijantom i nadogradnjom za sunokret. Gume odlične, motor odličan, redovno održavan, kombajn od prvog dana garažiran, poseduje i kolica za zitni heder, ima uređen reduktor na kosi. Nikada nije radio kukuruz, radio je samo pšenicu. Tel:069/453-97-45.

- Dva Belarus traktora 1979 godiste, u odličnom stanju. U potpunosti ispravni, spremni za rad. Prvi vlasnik. Tel:069/453-97-45.

- Berač za kukuruz Berko, može zamena za prikolicu Zmajevku. Tel:069/115-70-73.

- Belorus T-40 dva komada. Bez kabine je 1.300 EUR a sa kabinetom je 2100 EUR. Oba imaju papire i 1973. su godište. Tel:015/450-144.

OPREMA

- Mašina bekerica za sejanje kukuruza. Mašina je u odličnom stanju, prvi vlasnik. Tel:060/066-45-96.

- Levator (istovarač) za kukuruze, 400€. Tel:022/736-078.

- Konusno tanjurasti zupčanik za RX 100 250C. Deo je nov. Tel:064/232-18-80.

- Zadnje traktorske gume za Belarus Belshine 16.9R38, polovne. Tel:064/152-19-51.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slatomresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Sinhron za IMT 577 130C. Sinhron je nov. Tel:064/232-19-94.

- Vučnik od Rakovice 20C. Tel:061/200-32-17.

- Plugovi - dva pluga obrtača Lemken dvobrazni i trobrazni, obrtač Frost, nemački trobrazni, ravnjak OLT- jednobrazni, i vadilica za repu, mehanička, sve je u odličnom očuvanom stanju i imam kardan od prednje vuće od traktora Torpeda devedesetke. Tel:061/200-32-17.

- Sejalica za žito, ječam, detelinu marke Amazone - Specijal sa 19 lula, radnog zahvata 2,5 metra, odlično očuvana, uvezena iz Nemačke. Tel:063/886-97-17.

- Grabulje Balerina marke Pottinger, sa 8 nosača, kardanom, odlično očuvane, uvoz iz Nemačke. Tel:063/886-97-17.

Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

- Rastrešivač za brže sušenje deteline, trave, marke Claas, sa kardanom 4.5 metara radnog zahvata, odlično očuvan. Tel:063/886-97-17.

- Rotaciona kosačica marke Deutz-Fahr, radnog zahvata 1.85 sa kardanom, novim noževima, odlično očuvana. Tel:063/886-97-17.

- Rasipač marke Amazone, zapremine 600 litara, odlično očuvan, uvezen iz Nemačke.

- Nodet pneumasset 4 reda. Pneumatika sejalica za kukuruz 4 reda. Široka creva, kompletno remontovana, iz uvoza. Tel:064/510-98-66.

- Plug 3 brazde 300C. Agro-an plug po licencu Vogel-not 3x35cm, visina 70cm. Tel:060/545-75-56.

- Spartac imt 239€ (dvoredni). Sve je u extra stanju i korišćeno samo za lične potrebe. Tel:060/825-89-09.

- Berač za kukuruz Berko 5.000€. Berač za kukuruz Berko, može zamena za prikolicu Zmajevku. Tel:064/115-70-73.

- Kupujem prskalicu za ratarstvo do 440 litara. Tel:064/079-72-82.

- Plug marke OLT dvobrazni, za Ferguson i manje traktore, ove godine stavljeni novi ravnicici, u ispravnom stanju bez ulaganja, Cena 170 evra. Tel:022/361-551.

- Freza prikolica.Tel:063/854-16-38.

- Dvobrazni plug IMT-757/2, cena 500 evra. Tel:022/476-092.

- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

- Motokultivator Mio Standard 200, Cena 150 evra, u dobrom stanju. Tel:063/736-40-06.

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.

Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

- Izdajem poslovni prostor 350m2 ulica K.A. Karađorđevića 68 u Sremskoj Mitrovici. Tel:063/501-200.

- Prodajem nov stan kod Sportskog centra 80m2, dnevna, 3 spavaće sobe, 2 kupatila, 2 terase, prvi sprat, cena 55.000 evra. Tel: 063/321-255.

- Prodajem trosoban stan 83,5 m2 naselje Matije Huđi, prizemlje, sa zastakljenom terasom, mogućnost priključenja na gradski toploved. Tel: 064/28-11-422.

- Izdajem stan učenicama upotrebu kućatila i kuhinje, naselje Matije Huđi. Tel: 061/246-33-89.

- Prodajem dvosoban stan u Dekancu. Tel: 626-025.

Prodajem vikendicu sa šljivicom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra.
Mob: 063/592-235

- Izdajem namešteno garsonjeru u stambenoj zgradi, cena 70 evra. Tel:063/616-150 i 625-751.

- Prodajem garsonjeru 26m2 u naselju Orao, prizemlje, cena 15.000 evra.Tel: 069/321-25-55.

- Prodajem stan 40m2 u Sremskoj Mitrovici klima, luks, terasa, renoviran, hitno i povoljno. Tel: 065/343-63-25.

- Izdajem stan učenicama sa upotreblom kuhinje i kućatila u Matije Huđi. Tel: 061/246-33-89.

- Izdajem dvorišni stan u Laćarku poseban ulaz, grejanje na gas ili čvrsto gorivo. Tel: 064/233-93-26.

- Izdajem jednosoban namešten stan u Beogradu - Karaburma, ekstra lokacija, CG,KTV prvi sprat. Tel: 064/1233310

- Izdajem dvorišni namešten stan, posoban ulaz ulica Uroša Stojšića18. Tel: 060/6240620 i 624-062

- Izdajem namešten stan u Kamenaru 100m2, CG, Tel: 062/154-29-10.

- Izdajem jednoiposoban nenamešten stan, 42m2 sa CG ulica Vodna, Sremska Mitrovica. Tel: 625-741 i 063/655-741

- Prodajem njivu u Laćarku potes mala strana izmedu nasipa i Kostinog kanala, prva klasa površina 3,14 jutra. Cena 15000 evra po jutru. Tel: 061/207-80-32.

- Izdajem garsonjeru u Indiji na dobroj lokaciji , porez šetališta.Tel: 064/571-48-69.

• Prodajem stan

- Prodajem stan 40m2, renoviran, klima, teras, hitno i povoljno. Tel:065/343-63-25.

• Izdajem

- Izdajem namešten dvorišni stan u naselju kod kasarne. Cena 50 evra. Tel: 065/210-04-25.

• Njiva

- Prodajem garsonjeru u Indiji na dobroj lokaciji , porez šetališta.Tel: 064/571-48-69.

• Prodajem

- Balirana detelina. Tel:062/890-47-59.
- Prodajem provklasnu rakuju od kajsije, šljive i kruške. Tel: 065/542-53-73.
- Žito, 30 tona, rod 2014. Tel:065/282-30-70.
- Prodajem domaću rakuju šljivovici, povoljno. Tel: 661-312 i 069/388-83-99.
- Polen izuzetnog kvaliteta. Godina proizvodnje 2014. Količina oko 100kg. Cena 8€. Tel:060/711-25-55.
- Licerka, rol bale, deteline dobrog kvaliteta, težine do 200kg, cena 4.000 din bala. Tel:061/202-66-53.
- Sveć plod aronije, prva klasa, berba 2014, 350 din/kg. Na veće količine dogovor. Tel:062/966-55-35.
- Balirana detelina. 1.000 bala. Te:062/890-47-59. Tel:022/497-238.
- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seče se posle tri godine. Gojko. Tel: 063/109-88-99.
- Pasulj zeleni, rod 2014 ručno prebran, imam količinu od 350kg. Cena 3eur/kg. Tel:063/742-69-44.

- Prvoklasne starnoradajuće sadnice maline, sorte polana koje daju rod od jula do decembra. Nisu potrebni direci niti vezivanje. Tel:061/515-24-60.
- Svinje 80-120kg. Mogućnost dogovora oko klanja i odnošenja gotovih polutki, bez dodatnog plaćanja. Tel:066/644-17-25.
- Debele svinje, težine od 110-140 kg, mesnate. Nisu obeležene, rase mešane (majka landras a otac stavor), 170din/kg. Tel:065/956-95-64.

USLUGE, POSLOVI

- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike(ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.
- Lijem tegove, za traktore sa ili bez prednjeg hidraulika. Tel:065/250-66-25.
- Negovala bi starije osobe 24 sata uz obezbeđen smeštaj. Tel:061/365-06-52.
- Vršim usluge selidbe sa kombijem. Tel: 065/63-111-22.
- Jesenje oranje bašti sa malim traktorom T Vinković u SM i okolini. Tel:022/631- 495 i 066/403-677.
- Uslužno molerski radovi -krečenje, glevovanje, izolacija. Popust za penzionere 30 posto. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.
- Vršim usluge selidbe svih vrsta. Tel: 064/154-75-48.
- Časovi srpskog jezika za osnovce. Tel: 061/206-40-55.
- Časovi nemačkog jezika za sve uzraste i priprema za odlazak u inostranstvo. Tel: 069/636-252.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Konj lipicaner, star 2 godine i 5 meseci, sa papirima, može menjanje za neki jeftiniji auto ili domaće životinje. Tel:064/228-13-93.
- Ovnovi Virtemberg 200€. Virtemberg, ovnovi matični za priplod i ovce, 2 ovna i 7 ovaca. Cena ovnova sa matičnim listom 200 eura/grlu, a ovaca 220 eura/grlu. Tel:065/956-95-64.
- Krmača mangulica i 3 muška nazimčeta. Tel:064/319-72-46.
- Ženke kunića starosti od 3 do 6 meseči (5-10 EUR komad), kao i skotne ženke (12.5 EUR komad). Tel:065/956-95-64.
- Steone krave, omatičene. Tel:064/256-44-24.
- Tri ovce i dva jagnjeta rase virtemberg, u prvom krugu matičenja. Tel:061/274-70-90.
- Krava steona, sa drugim teletom 7,5 meseci. Tel:063/734-53-73.
- Prodajem hajkom kuniće na veliko i malo svih uzrasta, od mesec dana pa do skotnih ženki. Prodajem i meso kuna po dogovoru. Cena 500 dinara po mesecu starosti. Tel: 063/564-166.
- Suprasna krmica, Cena 300 evra, teška oko 150 kilograma. Tel:064/233-83-22.
- Svinje 100-140kg. Cena 150din/kg. Okolina Rume. Mogućnost dogovora o klanju i odnošenja gotovih polutki, bez dodatnog plaćanja. Tel:066/644-17-25.
- Kobila, cena 700 evra, 8 Godina, vuče i sa leve i sa desne, u glibu i na suvom, mirna poslušna, radna. Tel:064/128-10-72.
- Žensko ždrebe lipicanera, staro 8 meseci, cena 450 evra. Tel:065/956-95-64.
- Hajkom, 10 komada starosti mesec dana po ceni 500 dinara po mesecu i dve ženke 3.5 meseca. Može zamena za živini. Tel:061/623-90-24.
- Prodajem jagance za tov ili klanje, 2 muška i 3 ženska, od 24-26kg (usužno klanje). Cena 3 eura/kg. Tel:065/956-95-64.

**SREMSKA
POLJOPRIVREDNA**

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda“ svakog drugog petka na kioscima i u pretplatni na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih pristupa na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi“

**SREMSKA
POLJOPRIVREDNA**

MARKETING
Tel/fax 022/610-496
Mob:063/8526-021
E-mail:poljoprivreda@sremskenuvine.co.rs

- Visokosteone junice, crno beli holštajn umatičene, 10 komada. Tel:064/585-39-76.
- Junice visoko steone, crno-beli holštajn i krave umatičene. Tel:063/873-65-04.
- Visoko mlečne ovce, šarene (mešavina vitemberg i pramenke). Ovce su sjajnjene sve i debele. Teške su oko 60-80

**OSIGURAJTE VAŠE
USEVE I PLODOVE
u kompaniji sa tradicijom
dugom 200 godina!
Tel: 064/4615-799**

kg. Nisu umatičene. Cena 150-180e. Tel:065/956-95-64.

- Favory Monteaura od majke 14 Monteaura i oca 9 Favory Canissa VII-I oždržen 07.03.2006. Izuzetno miran pastuv ide udvoje i usamo. Tel:1011/865-11-11.
- Konj lipicaner, star 2 godine i 5 meseci, sa papirima, može menjanje za neki jeftiniji auto ili domaće životinje. Kreditin. Tel:064/228-13-93.
- Virtemberg, ovnovi matični za priplod i ovce, 2 ovna i 7 ovaca. Cena ovnova sa matičnim listom 200 eura/grlu, a ovaca 220 eura/grlu. Tel:065/956-95-64.

kg. Nisu umatičene. Cena 150-180e. Tel:065/956-95-64.

• Lijem tegove, za traktore sa ili bez prednjeg hidraulika. Tel:065/250-66-25.

• Negovala bi starije osobe 24 sata uz obezbeđen smeštaj. Tel:061/365-06-52.

• Vršim usluge selidbe sa kombijem. Tel: 065/63-111-22.

• Jesenje oranje bašti sa malim traktorom T Vinković u SM i okolini. Tel:022/631- 495 i 066/403-677.

• Uslužno molerski radovi -krečenje, glevovanje, izolacija. Popust za penzionere 30 posto. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.

• Vršim usluge selidbe svih vrsta. Tel: 064/154-75-48.

• Časovi srpskog jezika za osnovce. Tel: 061/206-40-55.

• Časovi nemačkog jezika za sve uzraste i priprema za odlazak u inostranstvo. Tel: 069/636-252.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

**Trg Vojvodanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950**

- Menjam ovna rase il de france, umatičenog, star tri godine za ovna iste rase takođe umatičenog. Tel:064/819-30-12.

- Prodajem ili menjam ponji konje. Tel:060/036-31-41.

- Alpske koze dve po 120 EUR, rasne sjarene sa jarcem, izuzetno krupnim i umatičenim. Tel:1064/431-79-21.

PLASTENICI, STAKLENICI

- Staklenik površine 8x4m, sa policama duž celog staklenika u 3 reda. Debeljina cevi je 3x4cm. Staklenik je iz 10 delova. Ima 4 prozora sa strana i vrata. Tel:022/326-715.

- Izrada i montaža svih vrsta plastenika po želji kupca po principu klijuci u ruke. Uz plastenik idu folije domaćeg i uvoznog proizvođača vrhunskog kvaliteta, trake ili creva za zaliwanje kap po kap, orosivaci, agril folija, mrezica za zasenu i sve ostalo sto je potrebno. Tel:064/197-26-25.

PČELARSTVO

- Pčelinja društva i rojevi 2015. godine. Pčelinja društva na 10 ramova, 7-8 legla i 2-3 rama hrane, ramovi su Lr, Db i Poloska, isporuka pčelinjih društava bi bila od 15.04.2015. - 20.04.2015. u košnicama koje kupac donese ili ako se dogovorimo da ja donesem, pčelinja društva do kupca doneo bi u mojim košnicama pa bi ih prebacili u košnicu kupca. Cena po jednom ramu je 10 EUR. Tel:060/073-66-35.

- Košnice LR i DB i ramovi za košnice sa američkim razmakom, postoji mogućnost i pojedinačno delovanje. Cena ramova 30din rifuzno i ukovani 40din. U ponudi su i podnjace za sakupljanje polena. Tel:064/915-77-42.

- Paviljon za košnice. Metalna konstrukcija paviljona sa elementima za sastavljanje. Tel:064/686-06-70.

- Sve vrste pčelarskih ramova od suve lipe bez čvora. Cena 25din. Tel:065/247-44-98.

KUĆNI LJUBIMCI

- Na prodaju 4 mužjaka pauna starih 2 godine. Tel:064/281-12-12 i 064/371-73-90.
- Prodajem odrasle japanske guske. Tel:022/325-232.
- Poklanjam mačku i mačiću sijamskog potekla. Tel: 641-193 i 062/641-193.
- Prodajem bele puline. Tel: 060/441-4055
- Prodajem štence bišona i pulina. Tel: 022/710-400, 063/8251-526
- Prodajem štence kratkodlakog ptičara. Tel: 022/716-200
- Kupujem štene rotfajlera. Tel: 022/472-155
- Sibirski haski, ekstra štenad. Tel: 065/6573-857
- Prodajem štence Labradora. Tel: 060/010-19-71
- Prodajem štence pekinezera, izuzetno lepi. Tel: 069/1512-294
- Prodajem rotfajlera ili menjam za šarplinu. Tel: 064/1790-067

MOTORNA VOZILA

- Prodajem zastavu yugo skala pi-kap, 2003. godište. Očuvan. Indija. Tel:022/551-290.

- Prodajem fiću, 1985. godište odjavljena. Tel: 670-711.

- Deutz Fahr 6.50. Cena 1.1500 evra, 1985. god, u odličnom stanju, registrovan, zadnje gume nove, može zamena. Tel:063/531-155.

- Kupujem butan – plinske boce, razne elektromotore, ručni i električni alati, raznou gradevinsku opremu, tanjirače, šrafštok, vinte, antikvitete i prodaja alulamperije. Tel:061/113-83-56.

- Prodajem Euro kuku za Astra G. Tel: 060/661-21-81.

- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seče se posle tri godine. Tel: 063/109-88-99.

- Kunjača Bećejac 12t na 1h, kardan plus motor 21kW u odličnom stanju, prvi vlasnik. Tel:060/066-45-96.

- Kaktus agava i adami. Tel:061/200-32-17.

- Električna bešumna pumpa za pretakanje 150€. Tel:061/200-32-17.

- Lanci, vezovi za bikove i krave. Tel:064/233-15-31.
- Kupujem butan – plinske boce, razne elektromotore, ručni i električni alati, raznou gradevinsku opremu, tanjirače, šrafštok, vinte, antikvitete i prodaja alulamperije. Tel:061/113-83-56.
- Prodajem Euro kuku za Astra G. Tel: 060/661-21-81.
- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seče se posle tri godine, Gojko. Tel: 063/109-88-99.
- Kunjača prekrupač Poljostroj Odžaci, trofazni, malo korišćen. Tel:064/145-44-30.
- Krckalica za lešnik, ručna ili na elektromotor. Tel:063/580-819.
- Prekrupač, melje 20m kukuruza na sat, jačina motora 11kW. Može i zamena za kazan, uz moju doplatu. Cena 400 evra. Tel:063/183-91-89.
- Kazan za rakiju 120l kao nov, cena 850 evra, kazan 120l, u extra stanju, veoma malo korišćen. Nije prevrtač. Ime mešać. Tel:064/501-83-57.
- Inkubator za leženje pilića, kapaciteta 12.000 jaja + valionik kapaciteta 4.000 jaja. Polovan, ispravan. Tel:063/875-08-75.
- Prodajem kazan za pečenje rakije, 80 litara. Cena 1.200 evra. Tel: 069/615-782.
- Mandarin krastavac 20 semenki 150 din. Gaji se kao i običan krastavac ima veoma lep ukus, a oblikom liči na manju dinju. Seme je organsko. Tel:061/146-30-36.
- Agregat benzinski, 4 takta, generator severov 2 kva, motor tecumsehne italijanski HBP40G. Cena 150 evra. Tel:065/472-27-65.
- Prohromski sud-kotlič zapremine 350 lit, proizvedeno u Švajcarskoj, prečnik 1.000mm, dubina 400mm, sa blagim ispušćanjem na dole gde se na sredini nalazi klapna za ispušt koja može da se blindira. Tel: 063/514-133.
- Horizontalni transporter. Cena 1.000 evra, trofazni motor sa 3 ks sa zaštitom, korišćen dve sezone. Tel:064/397-30-67.
- Veliki krunjač za kukuruz marke Čakovec, u odličnom stanju, očuvan, potpuno ispravan! Cena 5000 evra. Tel:063/811-29-11.
- Mašina za sečenje lekovitog bilja i suvog lista na električni pogin, kapacitet 2.5kg na sat, sitno sečanje ili krupnije za 30min. Tel:064/915-77-42.

- Za Peglicu, novi auto delovi. Tel: 063/771-85-27.
- Prodajem Opel Askonu , registrovana. Tel: 064/432-5869
<li

BANOŠTOR • U PORODICI JOVANA UROŠEVIĆA

Vinogradarstvo - tradicija duga ceo vek

„Vinogradi Urošević“ se od drugih vinarija, kojima je na prvom mestu biznis i zarada, izdvajaju po tome što se ovde sve što se radi u vezi vina i vinove loze, radi prvenstveno iz ljubavi, s obzirom da su stariji članovi ove porodice svi rođeni negde u vinogradima

UBanoštoru, u porodici **Jovana Uroševića**, vinograd je prvi put zasadio njegov pradeda, a taj posao je dve generacije kasnije preuzeo na sebe otac **Milan**, a zatim od 1985. godine Jovan. Danas, nakon više od sto godina od prvog zasadjenog čokota, ovu tradiciju u porodici Urošević nastavljaju Jovanova deca, sada već studenti: sin **Milan** i kćerka **Ivana**, a veliku pomoći u svemu što radi ima i od supruge **Kate**.

- Naši vinogradi se prostiru na površini od oko pet hektara, od belih sorti imamo zastavljen italijanski i rajnski rizling, a od crvenih: vra-

nac, merlo i kaberne fran. Godišnje odnegujemo oko 18.000 čokota vinove loze, odnosno proizvedemo oko 35 hiljada litara vina. Protekla 2014. godina bila je godina koju bih

Jovan Urošević iz Banoštora

sve radi sama, od prvog prskanja, orezivanja i branja do flaširanja vina, može godišnje da ima čistu zaradu od 25.000 evra. Ulaganja su, međutim, dosta visoka, pošto je za podizanje hektara vinograda potrebno 20.000 evra, dok gradnja i opremanje podruma koštaju još 25.000 do 30.000 evra. Potrošnja vina u Srbiji, i pored pomaka poslednjih godina, još uvek je jako mala, ako se računa po stanovniku. Naime, naša potrošnja manja je od pet litara, a u Francuskoj se, na primer, troši i deset puta više.

što je prepoznatljivo kako za njuhovu Vinariju, tako i za sam Banoštor.

Inače, „Vinogradi Urošević“ se od drugih vinarija, kojima je na prvom mestu biznis i zarada, izdvajaju po tome što se ovde sve što se radi u vezi vina i vinove loze radi prvenstveno iz ljubavi, s obzirom da su stariji članovi ove porodice svi rođeni negde u vinogradima. Upravo je ljubav i presudila u njegovoj odluci da napustio posao u „Telekomu“ i da se u potpunosti posveti uzgajajuvinogradu i proizvodnji vina, što mu je do tada bio samo hobi. Kaže da zbog toga ni u jednom trenutku nije zažalio, iako radi neuporedivo više nego u firmi. Naime, da bi zaradio svoju platu, on u vinogra-

du godišnje proveđe najmanje 200 radnih dana, a ostatak tokom godine u svom podrumu. Kaže da od ovog posla njegova porodica može da živi, ali pristojno i skromno, bez luksuziranja.

Jovan je inače dugogodišnji član Kluba vinara i vinogradara „Sveti Trifun“ iz Banoštora, koji okuplja 17 proizvođača vina iz ovog sela. Oni se, već tradicionalno, spremaju da i ove godine obeleže svoj dan, 14. februar, kada je ujedno i slava Kluba. Obeležavanje će najpre početi u crkvi, a zatim će se ići u vinograd ovogodišnjeg kuma slave **Dušana Radoševića**, gde će se osveštati vinograd i preseći slavski kolač.

S. Mihajlović

Vino nagrađeno peharima
(foto: lična arhiva)

Statistika

Prema podacima stručnjaka, pod vinogradima u Srbiji nalazi se oko 35.000 hektara zemljišta. Sa ovih površina se, u proseku, godišnje ubere 265.000 tone grožđa i proizvede oko 172 miliona litara vina. Podizanje i gajenje vinograda, kažu stručnjaci, daleko je isplativije od gajenja bilo koje ratarske kulture, pa se sve više mlađih ljudi okreće ovom poslu i godišnje se diže više od 1.000 hektara vinograda. Četvoročlana porodica, ako gaji hektar vinograda i ima svoj podrum, odnosno

Da zajedno postignemo više!

KWS – proizvođač semenskog kukuruza sa najbržim rastom.

Znanje: korisni i iskreni saveti kvalifikovanih stručnjaka

Poverenje: proizvođači su nam već poklonili poverenje na 2,6 mil ha u Evropi

Uspeh: jedan od najvećih selekcionih programa u Evropi

www.kws.rs

KWS Srbija d.o.o. Milutina Milankovića 136 a/1, 11070 Novi Beograd, Tel: 011 301 69 65, 011 301 69 66, Fax: 011 711 08 80

KWS

Sejemo budućnost
od 1856